

Tang Ma Phi

da

I KONG H. CLEOPATRA JANA

Ka sien shon banyngkong
January, 2009

Acc. No. 416/AC
Class No 895.93.J. TAN
Author Jana, H.C.
Title Tang Mabhi

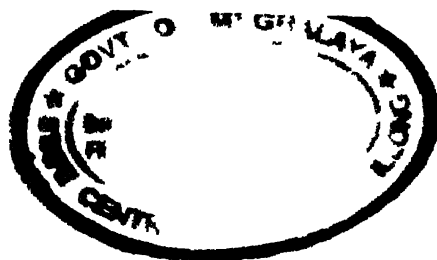

Acc. No. 416/AC
STATE CENTRAL LIBRARY
GOVERNMENT OF MEGHALAYA
S H I L L O N G

=====

1. Books may be retained for a period not exceeding 15 days by members.
2. Books may be renewed on request at the discretion of the Librarian.
3. Dog-earing the pages of a book, marking or writing therein with ink or pencil, tearing or taking out its pages or otherwise damaging it, will constitute an injury to a book.
4. *Any such injury to a book is a serious offence; Unless a borrower points out the injury at the time of borrowing the book, he/she shall be required to replace the book or pay its price.*

Help to keep this book fresh & clean

TANG MAPHI

Da
I Kong H. Cleopatra Jana

Ia Ka Hok Longrai La Tyngkai

*Ia Kane ka kot la pynmih da ka jingiarap
na ka Ophi's jong ka Arts & Culture, ¹⁹⁸¹Malaya.*

Maitphang

Ia kane ka kot barit jong nga nga la thoh khnang ban pynsah kynmaw ia i mei bad i pa baieit eh jong nga i (L) Mrs. P. Jana bad i (L) Mr. H.S. Ray kiba shong ba sah ha Mawlai Syllai Kariah, Shillong Meghalaya. Khamtam eh ia i pa pa iba ju pynshlur bad ai mynsiem ia nga ha ka thoh ka tar, ban leh Drama, Drawing, Painting etc. bad i la pynlong ia nga kumne kumba nga long pat mynta. Ngam lah ruh ban khlem pynpaw ia ka jingsngewnguh ia ki khun jong nga san ngut, i Pyrsa rangbah bad ki khun ieit arngut. Kine pat ki ai lad, aipor bad kyrshan lem met bad mynsiem ban pynshlur ia nga ban leh ia baroh ki kam ba bha ha ka thoh ka tar bad ban pynmih ia ki buit ki sap ba kyrpang ha ka ban ai jingtip ia ki longdien mandien.

Kane ka jingthoh jongnga kam don jingiadei satia badno badno ruh, la kiba dang im ne kiba ym don shuh. Hangne la pynwandur da ka nongthoh ban pynshisha ia ka jingong, "Kiba sarong kin hap khop, kiba tlot kin long nongjop."

***Author -Mrs. H.Cleopatra Jana
Mawlai Syllai Kariah
Shillong -17.***

Ukpa jong ka Tip-li-akor u dei uba long u Officer jong ka P.W.D. u long u briew uba bha ba donakor bad uba hok. Ka Kmie pat dei ka Nonghikai skul. Kine ki don arngut ki khun u Kyrshan bad ka Tip-li-akor ki ba ki ieit thepmynsiem bad ki da kitkhia bha na ka bynta ban pynlong briew ia ki, baroh arngut ki iatrei shitom bad ka ñing jong ki long ka iing kaba suk. U Kyrshan u long u ba minot bad ba tipsngi bha kumta u da trei shitom ban pass bha shakhmat haman la ka klas bad mynta u la pule ha ka I.A (Intermediate Arts) kaba ia ryngkat bad ka P.U.C. ba mynta pat ka la long ka Class XII. Ka Tip pat ka dang pule ha ka Klas IX. Ka Tip ruh ka long ka khynnah kaba stad bad ba tipsngi bha ka long ruh kaba bhabriew bad badon ka rynieng ryniot ba itynnad.

La don uwei u rangsamla uba la imon bha ia i Tip bad u sheptieng palat ioh ba ka treh ne ngat ha kiwei pat ki rang kiba la tur iap ia ka. Te da kawei ka jingmut jong u ka la pynpoi shaduh u pud ban shu rhah khlemrain, kumta u la ai da ka shithi ban tyrwa ia ka jingieit jong u. Ka Tip ruh haba ka tip ba u la don la ka kam ka jam bad ba u long ruh uba bhabriew, ka la mynjur bad pdiang ia kata ka jingieit jong u khlem da pyrkhat shuh aiu kan jia bad khlem da kynjoh ruh ia ki kmie ki kpa. Hadien ba ka la iaaid bad u katto katne por pat, u la iohlad ban da long trai halor jong ka sop sop tang hapdeng jong ki hi arngut. 'Naduh kane hi ka sngi ka Tip ka la duh ia ka thiah suk dem suk, tang ki jingklusai bad bunsien u soitan u la sdang ban ialam bakla ruh ia ki jingpyrkhat jong ka. Kumjuh ruh u Kyrsum u la kylla dur kumno un leh halor kane, te tang arngut hi kila hap ban kit. Kumta ka dohnud maw jong ki ka la trei kam khlem phaidien pat ia kaei ka ban jia hadien kata ka jingleh jong ki. Bran ki la phet sha Guwahati bad leit sah ha Hotel ban rieh na kiba ha iing bad ban pyrkhat kumno kin ia leh. Hynrei ha ka sngi kaba bud pat kiba ha iing ki la wad la thud ia ka Tip bad la ai ruh ha ka P.V. lyngka ka Door Darshan ba ka la jah ka Tip ryngkat bad ka Dur. Mar shu tohi ha ka T.V ki trai Hotel ki la pyntip wut wut sha ki pulit lyngka ka phone bad la leit kem ia ki da kaba suk.

Ynda la poi ha iing ki kmie ki kpa ki la bitar shla ia ka jingleh bad jing pynjahburom jong ka. Ka Tip ka la iam bad pynmap ia la ka jingbakla; hadien ki ba haiing ruh ki la pdiang ia kata tang ba kim pdiang ia u Kyrsum kum u tngu jong ka. Dei tang lyngba ki jingiapynbeit lang baroh arngut bad ki arliang kha arliangman la pdiang pat ia u kum u Pysa kurim. Hadien ba la kha ia ka Kduphun la mih ka jingbym ia sngewthuh jingmut bad kiba ha iing namar ba u wan dih kyiad; kumta ka Tip bad u Kyrsum lem bad i khun ki la mih ban leit shongwai noh sha Laitumkhras. U Kyrsum pat mynta u la shim kabu ban dih hun bad ban pynjynjar ia ka Tip. Da ki bun bun snem ba ka Tip ka la im kumba sdien phasi iap ruh em im ruh em hynrei shu ha ka jynjar doi shi doi ryngkat ka rit mynsiem, u Kyrsum te u kyrhuh la kum u Lar-en. Hynrei kiba ha iing ka Tip te kim ju tip ei ei . U Lum jynjar mynta u la jan bthei ban bna pyrthei. Man la ka miet ka Tip bad la ki khunrit lai ngut ki ialehkai bad ki kmen ki sngewbha katba ym pat wan u kpa, ki da pynlong kulai ia la ka kmie bad ka par rdung rdung katba ki khun pat ki shong halor met jong ka bad ka kmen ka sngewebha. Ka Tip ka antad bala jan wan u kpa kumta ka kwah ba ki khun kin iathiah noh shuwa ba un wan.

Tip - Lah thait phi khun, ia leit thiah noh ia.

Kyr - Jawsheh ban ieng ruh um lah shuh. Phuk u tur ha madan phlei nam sohmur.

Kdup - Wow! ko mei! lynnian kliang.

Laingut ki khun - Ki kdup ia ka kmie ryngkat ka tieng ki da iam.

Kyr - Ka ksew, balei pha ia iam? nga leh aiu ia pha baroh he iathuh kloi nga leh aiu.

Tip - Ia leit thiah noh kloi ioh i shoh, ka da kren mian mian. (ka wan phai pat bad khyllie ia u kpa) ieng kpa ieng shong ha ka shuki ngan pynsait kato ka snam.

Kyr - U kyrshan da kaba snoh na ka Tip u da ia id sheng sheng bad shong ha ka shuki.

Tip - Ap mo kpa ngan da leit shim um bad ka towel.

Kyr - Ka ksew pohjait u kyrbeh artat hiar na jingthiah ngan kylli jingkylli balei pha ia iam.

- Tip - Ko kpa ki mat thiah noh seh ba la miet, to sa kylli pat lashai mynstep mo.
- Kyr - U khyñniat phak, phet shatai pha ksew ngan leh katba nga mon ia la ki khun. Khie khyllie lut baroh lai ngut mynta ka miet ioh nga .... Balei Kdup pha iam? sha te balei pha iam? pha sngap ngan kynjat, iathuh kloi balei pha lynnian.
- Kdup - Ba nga tieng ba phi ur bad lah phlei nam sohmüt.
- Kyr - Ur ma nga te pang ma pha, ieng hangto ksew, u ñiat artad.
- Don - Ba la tieng palat u iam
- Kyr - Wa! ine pat i iam dondur, Balei Me iam u kynhiet,
- Don - Ba nga tieng ia phi.
- Kyr - Tieng ia nga, balei ba nga dei u khla ne ba nga dei u ksuid, iathuh kloi mynta.
- Don - Ba ioh phi shoh.
- Kyr - Oh me tieng ioh nga shoh? Haba runar te ngan shoh haduh men da khein ruh ngam salia; me tip em ba nga dei u kpa? Kynriah sharud. Pha pat shakyllia dang arsnem i rta pha lynnian pat la kum ka mrad aiu re.’ balei pha iam?
- Bih bih - Ka iam lynnian ba la tieng palat ka kynrup artat mei ani ko mei
- Tip - sngap ieit sngap ka kdup ka doh artat.
- Kyr - Sheng sheng u iaïd bad u ai slait shi thap da ka bor rangbah na ngab, pha mei mei keiñ.
- Bih Bih - Khro i kyllon ha madan bad i iapler jar
- Kyr - U rah ka kjat ngan kyrdem phan jah syndon.
- Tip - Ka niat ia u Kyr bad ka lynnian artad “Rap, wow rap.”
- Marjan - Khruï ki wan mareh, balei kong Tip.
- Tip - U Thap ia ine phi.
- Marjan - ki iohi ba i la iapler ki synreit da ka um bad wut wut ki pynkit sha hospital ryngkat bad ka Tip. Ia u Don bad ka Kdup pat la ialam noh da ki marjan sha iing jong ki . Phi te Kyrsum phi leh beïñ palat ia ka Tip bad man la ka por phi pynhylla shnong hylla thaw ynda la miet la miet ong i Kong Tngen.

- Kyr - Phet nangne, Lorni. U Khang khop ka iing.
- Bih Bih - Hapoh Hospital ki sumar ba la kynriah ka shyieng ngab bad i la koit bad bha pat.
- Kyrshan - (Da ka jingbitar haba u la tip na ki briew ia kaba la jia kumta u la leit shim noh ia la ki pyrsa bad u leit sha hospital, Balei Tip? Bih Bih long kumno ieit.
- Bih Bih - Ngan leit noh sha iing phi marangbah.
- Kyrshan - Phin leit sha iing i mei ieit ne sha iing i mei.
- Bih - Sha iing i meit ieit.
- Kyrshan - Phi tip ba ia ki khun nga lah leit shaw na iing ki briew bad
· leit buh bad i Mei. Ia i Bih Bih tang shu lait ngan wan shaw bad ialam sha iing i Mei; phi te leit kat shaba mon.
- Tip - In mih noh mynta nga ruh ngan leit lang sha iing i mei.
- Ha iing - (Ki khun ki lalehkai ha phyllaw -Skhek sangeh ka taxi hiar ka kmie, bih bih bad marangbah). Mei mei ki ia mareh.
- Kmie - I mih bad shim ia i Bih bih ryngkat ki ummat. Ko syiem jong nga phi lah jem khun. Wat ju leit shuh bad i pa ioh i shoh biang mo ieit. Phi ieit ia i pa khun?
- Bih bih - Ngam ieit phi mei ieit.
- Kmie - Balei Tip haduh katne. ka jngieit jong phi ia u Kyrsum ngam nang batai shuh. Naduh ba kha ia ka Kdup u la leh kulmar laiphew jait hynrei ngi la map ia u. Tang shu kha ia u Don pat u la phet bad ngi la ong khlad syndon wat khot shuh namar um dei u briew uba bha bad la ioh sngew ruh ia ki kam jaboh bad ba uda byrngem ruh ia phi bad ia ki khun. Hynrei phi pat phi ong ba u la panmap phi shu map hi marwei, mar ia dap pat u Don arsnem phi kynmaw em ba u la phet biang, wat ia ka bam ruh la hap pynbiang ma ngi namar ba u la ioh ia ka skum pyut. Phi pat lah eh u Kyrsum. Te mynta lei u la thmu ban pyniap sa ia ka khun ba dang arsnem, nga te Tip ngam ong ei ei shuh ia phi, to pyrkhath hi. Tang ba da sumar bha lada tang shu jia ei ei ia ki khun te u Kyrshan u la ong, "Ngam map bad hynmen bad Kynum ho."

- Tip - Mei baieit kane ka dei ka sien ba khadduh eh; map ianga, da lei lei ruh ngan ym iashong shuh bad u Kyrsum, Bah baieit map ngan ym pynlehrain shuh ia phi lano lano ruh, ngan kohnguh ruh ia ki ktien jong i mei i pa bad ia phi.
- Kyrshan - Ew hana te, ngeit sa ia ki ktien jong phi te thei, sa tang uba kum maphi hi keiñ.
- Kmie - To ieh keiñ noh shwa ap ynda wan i kpa khie leit ia dih ia bam noh shuwa. Ka thum ia ka bih bih ha baranda'
- Tip - Ka dang sar phyllaw bad phut niut
- Kpa - (U rung ha phyllaw u shu peit suh da ka jingbitar ia ka Tip bad u shim bad kdup ia ka bih bih). Wow ko mei mei jong nga shoh u pa khun? lah jem ka ngap mei, doh noh ia i paieit khun, u jaw ummat artat.
- Tip - Ka bud nadien bad rung hapoh iing, pa baieit map noh ia nga sa mynta ka sien ba khadduh.
- Kpa - Shi shi shi map shi map, ngan map iano? Leit shatai kohnguh ia phi. Nga la rai kut ban khlad syndon noh na u kpa ki khun uba la thmu ban shim ia ka jingim jong i Bih bih, ka da iam rangbah.
- Kpa - Tip kein sa ia ki ummat kuratia ei ban ngeit, kaba mynta to bad shu pynbieij da kaba jawummat, tang sa shiphang pat la kylla khongpong. Ne phi ong kumno, ymdei kumta kmie?
- Kyrshan - Ka dei keiñ pa.
- Kmie - Ka dei keiñ tangba mynta pat ioh ka la kylla da ia kylli bniah shuwa na ka keiñ kpa.
- Kyrshan - Nga te ban ia i Tip nga la kdang, Ha ka suk pyrthei te tang u tnga, ha ka jynjar pat te i mei i pa bad nga. Ban ia phi te Tip ngam nang ngeit shuh nga la thait ia ki jingpynjahburom bad ki jingpanmap jong phi.
- Tip - Bah baieit nga la rai te ban ym pynlehraifi shuh ia ka iing sa shishien bad lada phin pynbor ruh ngam treh shuh ban iashong bad u Kyrsum. Map seh bah ia nga, nga kular mynta.

To Hooiid phin iakhlad hynrei mano pat ban bsa ia kine lai ngut.

- Tip - Ngan bylla shitom katba lah ban pynbiang ia kine :-
- Kpa - Tip phi dei ka khun kynthei kaba dei ban peit iaka iing ka sem ban ri ia ngi ki kmie ki kpa. Hynrei phi phet ban bud ia uta uba ieit jong phi bad mynta phi la mad ia u soh ba kthang ngang. Te haba phi la kut jingmut ban wan phai noh sha la iing lyngba ki jingshem jongphi. Ma ngi ngi long kiba kloi ban map bad ban pdiang ia phi, phi ruh pynshisha ia la ki kular, mo Kmie.
- Kmie - Nga lei te haba ka la wan phai biang nga da sngewkmen eh namar ba nga iai khmih lynti man ka sngi katno nga kthang haba ka khun ba nga la pun la kha la ai buin ai thiang, la bsa la pjah ka phet na iing da kaba kynjat pyrshah ia ka jingieit jong nga bad jong ngi lang. Te mynta haba ka la wan phai pat ka dei ban bat la ka kular bad kan ri ka sumar ia ka iing ka sem, ia ngi bad kine lai ngut ki khun.
- Kyrshan - Wat khuslai Tip ia ki khun ngin ia kit lang bad phi, tang ba .....kiar na u Kyrsum. shisyndon. Ia mynta ngin leit shaw noh ia ki jaiñ ki nep na shatei.
- Tip - Wow ko bah u lah pynpait lut ki pela, ki pliang, ka T.V peit u la lied ia ka Godrej ruh,
- Kyrshan - Ka mat iadep, wat bynnud lum tang ki jaiñ wat rahtiar ei ei , ki tiar ki pahuh ha iing i mei. Lah biang em? Ya noh. (Ha iing kmie katno ki kmen bad im pahuh pahai da ka jingkmien.) Tip, mynta phi dei ban pyndep ia ka matrik ban tang ioh kam ioh jam.
- Tip - Ka la leit skul miet bad pyndep ia ka B.A. bad ka la ioh kam hikai ha Govt. boys.
- Thei - Ban da don i pa te shu shah shoh beit ma ngi, i mei ruh tang ka shah shoh, i bapli i raikhoh bad i iong mo Don.
- Don - Nga te nga isih ia i pa, ngan leh tipsngi beit ban kmen i Mei.
- Tip - I pa hana in wan biang (tynjuh ka kmie)
- Khun - Yn nai phi mei ynnai tang shu wan i pa ngin phet bad i mei ieit.
- Tip - Nga shu ong kai phi, nga ruh ngam khot shuh hi te.

HA ĨING U KYRSUM

- Kyrsum - (Marwei ha ĩing u tang shu rung u la lap ba ym don shuh ki jaiñ ka lok bad ki khun namar ba um shym poi pyrkhata ba kan da phet shisha, u la lyng-a-pisa bad u iam artad hala ka buaid jawsheh) Tip ko Tip baieitphi da leh shisha keiñ phim wan shuh-Em wan biang mo ieit ngan wan shaw noh mynta mynta. Waw sangsot ia nga.
- Pynshlur - Hay Kyr-Ade kumno lih? muja mo ba im marwei. Haba single leh katba mon no one to grumble yea.
- Kyrsum - Yea man Yea, This is life come and share this glass. Da suk shisha me lait ka bsa, lait ka kiw kiw kaw kaw ki khun rit lait ka shah kren ha ka tnga. katba ioh ka pisa shu dih kdang beit.
- Pyn - 'This is life, enjoy it. Me mut ba kam wan shuh shisha me.'
- Kyr - I'or good man. No baibam khun from my pay, ka mat ia iap shato kato ka ksew pohjait pohrati.
- Pyn - Bha me Kyr. Kato ka lok me ka bym long te me haba tang ia bakla shi tnga ruh ka phet noh sha ĩing kur, ban ha nga te phan leit wan phai em? ngan kynjat na ĩing shabar.
- Kyr - Peit mung kumba pynbiang ma nga nadong shadong ka shu shong ha ĩing kum ka syiem ruh ka dang kob katne kaba kwah jingjot ka mat jot me. Nga lei te marwei lada pang ne jynjar sha ĩing i mei beit beit, biang beit em? biang beit. Dew Tip Dew ka ksew bam ei.
- Pyn - Ka Tnga me kaba sniew kupar me ba ka kynjat ia u khaw mynta lei men ioh promotion em, ka Pro-mo-tion, promotion in everything em enjoy man.
- Kyr - Ong biang ong biang -pro-mo-tion ha -ha-ha
- Pyn - Ka tnga jong nga te ka hun beit katba nga ai me bad kada burom ia nga kam ju kyrbeh kum ka Tip.
- Kyr - Ka tnga me kaba bieji; ha la ka duk te biang beit keiñ me. Ka jongnga pat ka khun binong bishon bad ba nang bastad te me leit iadei hi lih. Me Pyn me phah skul Basic te lada me ai baibam Rs. 2000 shi bnai ruh lah pahuh bad bam bad dih bad riam bad beit me. Nga pat ba kiba

leh standard phah skul phareng; tang mynta sdang snem ruh Rs. 5000 ym pat dap. Sa ka bai skul ba man la u bnai to keiñ khein ma me.

Pynshlur - Ka dei me. Peit noh da kaba duk ka nongkyndong kum ka jongnga me, klet noh iaka Tip.

Kyr - Ka dei me lok oh kato ka kong die sha Secretariat ka long kumno lih?

Pyn - U thap kti bad rah kjat artad -Oh! good me nga nangmut ban pynong ia kato me. She is good, simple and cool me. Leh beit da kato me, leh noh. U da pynshlur.

Kyr - Ap me ngan da pyrkhat suki.

Pyn - E-he. Katban da pyrkhat ma me lah kynrup da u uwei uwei me. Lehnoh, rai beit lih.

Kyr - Shu mak mak noh hi me?

Pyn - Te... men pynslem lei pat sa ia ka Kynthei.

\Ky r - Em me Pyn.. haba la don la ki khun ki kti hap ban da ia pynbeit shuwa me, dei ban da ia pyllait suk shuwa me, ngan sa jam shawei ruh la nud.

Pyn - To sa nangleh katba me mon ngin sa ia shem pat la shai ha office mo.

Kyr - To jait ba me kyrkieh kumba iam khun rit,

Pyn - Em me ba ... ba nga.... nga.... to ngin sa ia shem lashai te me. Bye. Pyrkhat kloi mo lih. Lehnoh ioh duh.

Kyr - Baroh shi miet u la shu dih kdang khlem nang ioththiah shuh. Haba u pyrkhat ia ki khun bad ka Tip ba u la leh beiñ u iam (Nangta pat u ksan) Nga khlem beh em pha phet hi dep shato ngan wad noh da kawei sa ia ka kynthei tang shu ong kur, ka lah iaboi, u shu ang krak shi krak haduh ban da shoh bha u khaw iang nangta u iap ioththiah ngai ly-ngai tang shu kyndit u la ang biang krak.

Pyn - (janmiet u la wan trei)- Kyrsum plie me plie. Nga la shu ap sah sha Office baroh shisngi hynrei me khlem wan. Shi me jangur me la shu leh sat ia lade haduh ba la kylla bad dur bad dar kum u sniang, ban kumne te ym nud pynong me ia ka Diang ban kumne te tharai kam rat da treh. Mynta shitaiew te ym pat long me da pynduna shuwa.

- Kyr - Kata te kaba dei me Pyn.. ngin sa leit la sngi thohdieng me.
Pynshlur- Ko Kong Diang phi la ih sha? Ade phi te iba smat shisha.
To theh noh da i sha saw shi pela khem da u sohjew.
- Diang - Balei kumta sha saw da khem sohjew? Ka pyngngad
shisha keiñ- Imat phi la dih kdang mynmiet ne phi ia wan
party shaei.
- Pyn - Em phi nga wan sha iing u Kyrsum te ba la phet kato ka
tnga te nga shu leit ia shongshngaiñ bad u keiñ.
- Diang - Hana te wat ju wan kren kai phi. Kumba ieit bad iahsah
tnga ka Tip te ngam ngeit ba kan phet. Kaei kaba pynlong
ia ka ba kan phet mo.
- Pyn - Tip sa ia ka kam iing ki briew. Haba u Kyr... lei te Diang
u lah byrngem phet la slem u ong ba ka briew kaba ym
long. Mynta lei ba ka phet hi te u la kmen bad u ong ba
um treh iashong shuh, wat kan da wan pynmap ruh um
treh shuh. Shish phi Diang ka jingbha kum u Kyr.. ngam
pat ju iohi, ban da dei hi ka lok kaba bha te un ym dih
kyiad hi ruh. Mynta u dih sat kumto ruh dei bym ai jingsuk
ka tnga keiñ.
- Diang - Oh kumta seh. To ieh ngan sa kren in da wan trei, im dei
te ban phet haba la lai ngut ki khun, hynrei i dei ban da ia
pynbeit bad ia sngewthuh jingmut ban ia shong iashah
ryngkat, ban leh kumta te ym long phi.
- Pyn - Mynta lei sa ka promotion ka tyngka ruh smebe em? to
leit trei noh shwa phi.

JANMIET HA MOTPHRAN

- Pyn - Hei Kyr... shano kumne ?
Kyr - Ka duty miet me la tip em. Hap wad khor.
Pyn - Para ba biang biang beit me, ale hapoh cabin me ngin
iashong tang arngut
Kyr - U shu rung beit bad u sngap jar.
Pyn - Hei balei me shu sngap jar jar, pang jingieit ne?
Kyr - To me wat da kren sat
Bera - Phin bam aiu bah?

- Pyn - Wan rah kyiad shi bitor.Nangta u theh mar shi klat bad u sip ia lade.
- Kyr - U bat ia ka klat u da pynshad sawdong sawdong bad u shu peit sah ia ka klat. u jaw ummat brup brup.
- Pyn - To dih beit me ban klet lut.
- Kyr - To me ngan dih bad u sdang sip shi sip ar sip u da jawummat, nangta u dih biang, la sdang shoh u khaw iang bad u la sdang mih ktien. Me tip.... me tip... Pyn.ng... ngam banse ban raikut noh ban .... ban ... ban isih bad ban klet syn...don noh ia ka bad ki kh... khun, tangba i mei pat im ... shah i shu pyn... bor... beit ba ... ng... ng..nga... dei ... ban iashong ba... bad ka. Te myn... ta ha ka por 6 pm. nga... ng...nga hap leit ia kren sh... sh... sha iing jong ka me.
- Pyn - Bha me Kyr..tang ba da kren pyrshah me ba mem treh iashong shuh shisha shisha d....da. rai... rang... rangbah me. shi me sa ia ka ... kynthei kai, k...k... kum ia kato te me men lah katno.
- Kyr - Ng... nga.... la .... bakla me ba... ba... nga ...k....ku kum iashong bad ka. Shish balei k....kumto lih bat ia ka khleih kyrngah artad.PynOh? lah san shiteng me ia noh men da leit shuwa sha iing em men sa ialeit ryngkat shatai.
- Kyr - Hooiid me ianoh.

HA IING KA TIP

Ka kmie, u kpa, u Bah bad ka Tip ki la ia ap, ka Tip ka pynai ja khun.

Kyr - Tied jingkhang

Kmie - Ka ieng bad pdiang ia ki. Ale ia rung Kiaw, Kthaw rung pyrsa wat da leh nongwei.

Kmie u Kyr- Kumno Kiaw Kthaw phi ia khlaifi em.

Kmie ka Tip - Ka shim kti ngi ia khlaifi keifi Kiaw phi pat kumno?

Kmie u Kyr- Ngi ruh iabit phi kiaw, tangba ....

Kpa ka Tip- Ale shong shong, shong hangne keifi Kthaw para kpa ieh kito kin iashong para Kmie.

Kthaw ka Tip - Ani!Ani ka jingshit te mo.

Kpa ka Tip - Shit keiñ kthaw, plie kato ka jingkhängit bah bah.

Kthaw ka Tip - Shano i Pyrsa Tip, shano ki khun.

Kpa ka Tip - Ito i dang pynai ja khun

Ki khun - Ki doh ia i Meikha bad Parad.

Tip - Phi iakhlaiñ kiaw, kthaw ka shong artad ha ka mula da ka jinglehrañ bad sngewdiaw haba ka peit ia u Kyr.. bad ia i Kiaw i Kthaw.

Ki kiaw + kthaw - ki peit myllung ia ka Tip. I Kiaw i ong “Ngi te ngi ia khlaiñ keiñ pyrsa. Phi pat bad u Kyr... phi ia leh aiu keiñ kumne, teng teng hap wan shane teng teng shatai. Phi ialeh kum ki khyllung rit. Haei phi ia buh ia ki khun” sngap noh jar.

Kpa ka Tip- Kata keiñ kthaw ba ngi ia kren barabor bad i Kmie haba ka Kmie bad u Kpa kim don ka jingiasngewthuh jingmut te ka iing kan shu long huri hura bad kin buh haei keiñ ia ki khun?

Kmie ka Tip - Ngi baroh arliang te kiaw, kthaw shu ia im ha ka jah burom baroh arliang tang da ka jingialeh bie jiong kine amgut.

Kmie u Kyr- Kata te kaba dei keiñ kiaw, ka burom ka longiing jiong ngi la tap dpei da une uwei u khlemraiñ.

Kpa u Kyr- Kyrsum kaei kaba pynlong kumne?

Kyr - Nga te ngam don daw tang ba im suk hi i Tip.

Kpa u Kyr- Phi pat pyrsa balei? kaei kaba pynlong kum ne

Tip - Nga te nga sngewsih eh ba im ju wan kloi sha iing. Man ka sngi i poi iing 9/10 baje ynda la buaid bha bad tang ban iaid ruh im lah shuh, shu wan buh ki briew. I tang shu rung pat bad ka kyrhuh da ki ktien jakhlia nangta pat i kyrsiew ia ki khun bad ka mai bad ka shoh ia ki bapli khlem daw kata ruh ynda la shiteng miet ba ki khun bapli ki dang iothiah.

Kyr - Shu dem dyng-ngur sha madan

Kpa U Kyr-Man ka meit u leh kumta pyrsa ?

Tip - Hooið man la ka miet, nga tang shu sneng shu khroh ia i pat i thap ia nga bad ka byrngem byrsit i ju ong ruh ban kum ia pha ksew bha ba pha leit noh sha la iing kmie ngan wanrah da kawei kaba dang 18 snem.

Kmie u Kyr- Kumno me ong, men wanrah da kawei, hato wanrah la ngam....

Kpa u Kyr- Ap shwa kmie, balei me leh kumta ia i pyrsa. Kha ma me?

Kyr - Shu dem jangur, khlem lah jubab

Kyrshan - To jubab seh wat leh khyllung, phim dei ban ap ba i kthaw in da kylli arsien lai sien.

Kyr - Nga khlem shoh.

Tip - Khlem shoh phi nud ban ong, wat thok mo, peit kane kaba phi khyrwait haduh ban da jngem mynta la shibnai ruh kam pat jem.

Kpa u Kyr- Me khlem shoh em.

Kyr - Nga shoh ba i bun ktien palat u ei u bym dom.

Kpa u Kyr- Ia ki khun pat me shoh balei ?

Kyr - Ngan shu shoh balei ia ki khun bapli.

Kpa u Kyr- U shoh ban pyndep bai bsa?

Tip - Wat tang ka bam ruh ym biang hok. Nga hap ban sait jaiñ nong ban pyndap ia ka bam ki khun.

Kmie u Kyr- He kumno ? Hap saitjaiñ nong bad ka shah shoh shah dat. Ma me shisha te pohjait khlemraiñ, ha la ka thok,

Kpa ka Tip- To kylli noh kuno ki ia mut baroh arngut?

Kpa u Kyr- Kylli noh sa phi kthaw.

Kpa ka Tip - Phi pyrkhat kumno pyrsa. Shuwa ba ngin ia poi sha kiwei pat ki mat. Phin dang ri sumar ne em ia ka Tip bad ki khun?

Kyr - Ngam nang ong mynta.

Kpa ka Tip - Phi pat Tip kumno ? I pyrsa te im nang ong.

Tip - Nga te nga pan map ia phi kiaw, kthaw, mei, pa bah bah bad baroh lang, ngam treh shuh ban iashong bad i Kyrsum, namr la palat ka jingleh rain bad shah shoh. Ioh nga hap iehnoh khunswet ia ki khun lai ngut.

Kpa ka Tip - Phi la rai kut shisha kumta. Da pyrkhat bha shwa ban rai namar kane ka dei ka kam iap kam im, ne phi ia ong kumno ?

Kmie u Kyr- Peit pyrsa ngi ki kynthei ngi ju shah ia kum kine kiei kiei namar ba ki rangbah kim ju sngewthuh hynrei da ka jingiaishah jong ka kmie suki suki kin kylla nga te nga kyrpad ba phin map keiñ sa mynta ban iabha.

Kyrshan- Nga ruh Hep kum u Hynmen ngam kwah ba ka iing kan pait kan pra. Nga tip bha ruh ba i um te i la da leh sat shisha, haba nga sneng ia i bunsien im ju kren sniew ia phi hynrei i shu ngop ha ki paralok bad ba i shu pynhun ia lade. Kumta na ka bynta ban suk bad bha ka iing, map ia i sa shisien ym dei ban ia khlad tang na i daw barat ba ria.

Tip Ka iam rangbah-Wow ngam dei ka bie, kam dei shuh ka daw barat, ngan iathuh lut mynta hangne ia kaei kaba nga la shah, nga la shah palat, bunsien bad u la mut ban pyniap ia nga bad nga la shu phet rieh sha iing ki brieu. Myn ha kane lei u thmu ban pyniap ia i Bih bih nyngkong u thap tyngeh ynda i la kyllon khlem tip brieu shuh u la rah sa da ka kjat ban kyrdem, u da ong artad "Ngan pynleit syndon". Ani wow ngam treh shuh haban da iap ruh ban iashong bad u. Wat tang shiklat ka um ruh un ym ioh na nga bad ki khun shuwa ba un iap kumba u la leh bein ia nga.

Kmie ka Tip- Ngam ju tip ei ei shaphang kita, pleng phi mut ban bam ia ka khun bad ki ksiew jong nga mo ade. Ka bha ba ka Tip ka la wan phet sha iing bad ka la dei hok banshim ia kane ka rai. Ia ka Bih bih ruh phi khlem kam khun em phi da leh ruh kum ki kam kynsha.

POI KA SHA- KI IADIH ARTAD.

Kmie u Kyr- Haduh katta me la nud pleng ban pynjah burom ia ka iing ka sem. Kan jin da bha ban da nga khlem kha kum ia me u pohjait pohrati.

Hynmen u Kyr-Ani-ni-ni pleng i wan sait sabon phur phur ba sniew i Tip hana te ba i iaid shynrang nalog jong phi. Mynta te la shai kdar. Dei maphi uba klim bad ka nongdie kyiad. Haba la shlei u khiew ka um ka tuid sha madan, te haba la shlei i Tip i la phla lut, haei phin buh ia lade mynta. Nga te ngam treh peit ho ia phi.

Kpa u Kyr- Pleng dei kane ka jingshisha ba dei hok ba i Pysa Tip in rai kumne. Naduh mynta te khie sa iaid kynthai katba mon bad wat wan pynjrsieh ia kaling ka sem.

- Tip - Kthaw, kiaw bad baroh ngam kwah ban pynpra ia ka iing ka sem hynrei nga pynpaw shai ba nga khlad na i Kyrsum shi met. Ma phi kiba ha iing baroh te phin iai long kiba ha iing la ha kano kano ka khep. Sngewbha pdiang ia nga bad ki khun. Kambit da lei lei ruh ba ki khun kin kiar ia phi ki mei kha, fia kha, parad bad pasan, hynrei kin iai burom ia phi shi ryta.
- Kiaw - Pysra kynrad haba sniew hi la u khun te yn leh kumno. Nga pdiang hun ia phi kumba phi ong ki khun jongphi dei ki khun jong nga.
- Kpa u Kyr- Pysra kynrad pleng phi la dei hok ban phaidien syndon na une u khlemraiñ, uba nud ban lehbeiñ ia phi bad ki khun da kaba kyrsum ktieh kum u sniang. Tang ba ia ka baibam ki khun u dei ban shah ot na Office bad un pynbiang ia ki khun. To ia shong suk bad da ri sumar bha ia la ki khun. Ka iing jong ngi kan iai plie na ka byntajong phi kaba long ka pysra jong nga, ngan ym khot pysra shuh da kiwei pat.
- Kmie ka Tip - Khie khot ia ki khun.
- Kparad-Kdup ia kaba heh
- Kmie kha- Ia ka U Don
- Kha Kha- Ia ka Bih bih bad ka iam artad. Kyrsum da lei lei ruh phin ym ioh jingsuk kum ba phi la leh beiñ ia kine ki mawkordor lai ngut.
- Kyrsum - Da ka jinglehraiñ khlem lait ang shuh khamtam haba u peit ia la ki khun bad ka tnga kiba u la leh beiñ wut ushu phet jyndat khlem da ap shuh.

HA DUKAN SHA KA DIANG BAD U PYNShLUR

- Pyn - Ko Diang peit seh une u rangsamla mynta tang ar bnai ba u sah ha iing kur u la bha briew kum u 'Nai khadsawsynia, ha la ka sngaid ha la ka plung la kum u Tyrso Mawreng. Saba u la kiew kyrdan lei te yn nai ia kren shuh.
- Kyr - Keiñ me wat da pynkhleiñ palat ioh iapler sa i Diang.
- Diang - Khleiñ shano phi, ka dei shisha hi te ba phi da i bhabriew te. Pleng ba phi sah iing kur keiñ phi sa jah jar.

- Kyr - Hooid keiñ saba nga la trei sha Laitumkhras ka miej kaba bun kam palat te ngam lap wan shuh keiñ
- Pyn - Diang ri hi noh ma phi keiñ ia une u rangsamla ioh u shu iaid ruma.
- Diang - Peit ho Pyn... ioh nga , wat mlien ban kren kai ia nga kum kita.
- Kyr - Ioh nga lei, Diang. Hato pynkut.
- Diang - Khie ia leit noh khie ba ngan kloi ka lum ka lang ban ioh khang noh wut wut.
- Pyn - Nang ap ia phi teh, beh pynban. Ong wut long ne ym long mo.
- Diang - Hoid long, rkhe artad, wan ia tynjuh kai ia nga, khie phet kloi. Kam shym mut shisha ka shu kren jyndat.
- Pyn - Oh lah long Kyr... leit beit noh sha ñing. Ka thei samla ba marwei hi ba sah ruh ha Malki. Ia ngin leit on ia phi.
- Diang - Phet ho ioh nga pduh.
- Pyn - Pduh pduh iano ia nga te long hi ban ia u Officer te ym long ho.
- Kyr - To lum kloi seh ngin ia leit on sha ñing. Phi sah marwei shisha keiñ
- Diang - Em phi nga sah bad i Meideng, i para i Mei wat wan bud.
- Kyr - Phi iadon katno ngut shi para ?
- Diang - Ngi iadon lait ngut tang ba arngut ki lah ia khlad, i mei ruh ngam don shuh te i pa pat i lah ioh meinah. Te i Meideng bad i Padeng pat ba kim iadon khun ki ri noh ia nga.
- Kyr - I padeng i trei aiu.
- Diang - I padeng i Trei Misteri tang ba i lah khlad noh noh mynta dang arsnem.
- Kyr - Lada nga leit sha ñing im ong ei ei i mei deng?
- Diang - Em phi in ong aiu haba wan kai ki para lok. Mynta te ynnai

- Pyn - Ianoh kane ka taxi, kiew Diang kiew, kiew Kyr..ia keiñ
(Ur la leit ka taxi)
- Diang - Ani wow ym long phi, khie leit noh te.
LAH POI IING. YNDA LAH POI I DIANG I ONG
- Diang - Rung Seh bah, mei deng inei i Bah Pynshlur ine pat i bah
Kyrsum,i ba dei i ophisar.
- Meideng- Ia shong Sahep, phi iashong shano?
- Pyn - Nga shong ha Mawkhar
- Kyr - Nga te nga shong ha Jaiaw.
- Mei deng - Ym lah miet phi shaduh Jaiaw, Mawkhar.
- Pyn - Ia ngi ki Rangbah te yn lei phi mei hapoh shnong lajong.
- Deng - Phi iadei ki jait ki kur aiu
- Pyn - Nga dei u jait Sohpdung
- Kyr - Nga te u jait Lehtam
- Deng - Phi lah iadon khun don kti?
- Py:1 - Hooiid nga don saw ngut, ar ki kynthei ar ki shynrang, i
kmie ki khun i dei i jait Khapre na Myllem. Ine i Bah Kyr
te i ba dang marwei ba i tieng ban peit briew.
- Deng - Wow, haba la biang la ka rta te ban tieng eit than ym long
ho peit noh la ka iing ka sem ho.
- Diang - (Wanrah sha) Shim keiñ ia dih noh shuwa ioh pjah
- Pyn - Ade lah miet shisha phi Kyr, mar ia dep dih Ngin ia leit
noh shuwa phi mo.
- Deng - To sada iawan kai biang keiñ
- Pyn - To ngin sa ia poi hi da lait por shong suk mo.
- Diang - Leit suk mo baroh arngut.
- Deng - Ngam da sngewkhlaiñ, nga kwah thiah noh te Diang.
- Diang - Ap khyndiat ynda jem bha ka doh mo Deng
- Deng - Uto uba dang samla te imat u iap mat ia phi te Diang, da
sumar bha ho ioh phi shu jot ei kha ma kha. Nga i shan
khmat te khun ia uto u briew da sumar ho.
- Diang - U Lah don khun phi mei Deng tang ba u lah ia phet ba ka
sniew palat ka lok. Hana te u ong u bah Pyn. katba dang

leit ophis u bah Kyr. ka lok pat ka nang ri da uwei ha iing;
wat tang ka ja ka jhur ruh kam ju pynbuh, te katno keifi
un lah shah u bapli.

Deng - Ban kumta te mano hi ban lah shah. Tang ba tip nga i shan
tiang tiang te khun. To sa da bishar bad sngap thuh hi ba
phi la biang ka rta, nga te ngam khang hynrei da kylli
pyrthew na kiba iashong ia sah marjan ho ioh kumba
riam la ka jingim.

Diang - Katba nga tip te ki lah da ia pyllait san shyieng ha khmat
ki arliang kur te. U briew ruh u bym ju dih uba don la ka
kam kaba biang, la katta ruh to ngan da swar bha mo
Deng ia bam ja noh.

DUKAN SHA

Pyn - Ei Diang u Kyr.. te u la mon eh ia phi bad u kular ruh ban
ym dih shuh te lada treh ma phi. U ong ruh ba un suk tang
lada un iashong bad phi. Un sa wan pan hi na i Deng. Phi
i mon Diang ? Lada phi treh te un sa wan hi sha iing.

Diang - Tip seh nga tieng phi, ap shwa ia u nongdih te ani!

Pyn - Ew bieji, phi te rai beit seh haba lah pynpeit ma nga da
uba bha ruh. Uei te u ba ym dih mynta?

Diang - Ap shuwa phi wat kyrkieh ngan da pyrkhat shuwa.

HA KA SNGI U BLEI.

Pyn - Ko Diang phi leh aiu.

Diang - Wa shano kumne mo, shong shong.

Pyn - Ngi wan Jingiaseng ha Mawkhar te shu ia wan kai noh
shane sha phi keifi bym don jaka leit kai, shano i Mei
Deng pat.

Diang - I don

Deng - Oh phi ia wan kai shane

Pyn - Hooid keifi Deng ba kwah ia kynduh eh i bah Kyr.. ia
phi.

Deng - Balei mo katta katta eh. Phi kwah ia kynduh balei Sahep.

Kyr - Deng sngewbha wat ong Sahep ia nga ong beit Kyr.

Deng - To kata phi donkam aiu mo.

- Kyr - Ngam lah shuh te Deng ban khlem pynpaw ba nga mon palat ia i Diang bad nga kwah ban pan na phi keiñ lada phi mynjur ba ngan ri ngan sumar ia i.
- Deng - Nga te nga shu tieng ia ita i lok jong phi keiñ ioh mih huri hura hadien. lada long te nga kwah ba phin wan ialam ia i Kfi bad i Kpa jong phi keiñ ban da ia sngewthuh shai. Ban shu kohnguh kyrkieh te ym bha.
- Kyr - Ma ma ruh ngam don i pa ruh i don sha U.S te ka long kaba eh keiñ ba ngan ap ia i pa. Haba mynta ruh ngam nang thiah nangdem te ba nga pyrkhath palat.
- Deng - Te wan ialam dano dano kiba ha iing keiñ, to ap ngan da pyrkhath mo.
- Kyr - Uff phim shaniah keiñ Deng ia nga?
- Pyn - Haba la bah khlieh ma nga te Deng shaniah beit seh, ioh poi pynban sha ka jingsniew haba u da wan pan hi.
- Deng - To ieh ngan da pyrkhath mo bah Pyn. Ym dei ban kyrkih
- Pyn - To kata tang ba lada lah kham pynkloi keiñ.

SNGI BABUD, SHA JAIW LAITDOM.

- Deng - Ko Ti Ti phi leh aiu? Wow ka jngsmat sumar Syntiew.
- Ti Ti - Wa i Deng balei phohsniew ne ba wan poi shane ne phi wan shano?
- Deng - Nga shu kwah wankai keiñ.
- Ti Ti - Ale rung ha iing ale ngin da iashongkai noh para tymmen ba ym ju iakynduh shuh la slem ap mo ngan da shim shangkwa, balei phi i khuslai ne ba phi pang ne Deng phi i ring kumne?
- Deng - Em phi Ti toi nga khlaifi tang ba shu khuslai ia ka Diang keiñ kaba pli.
- Ti Ti - Balei phin khuslai ia ka Diang kaba pli ha la ka tip sngi kynjai ruh.,
- Deng - Hooi keiñ ka tipsngi bad kam ju ai jingeh ia nga haduh mynta, ka da pynsuk ia nga kaba pli ka khun.
- Ti Ti - Te balei pat?
- Deng - U don uwei u briew u ong ba u shong shane te u wan pan

- ia ka, nga pat nga kwah ban da tip keifi u long uba kumno mo. Te nga wan wad jingtip kein na phi ioh phi tip
- Ti Ti - Oh uei uta? u kyrteng u ei, u jait aiu ?
- Deng - U Kyrteng u Kyrsum uba long Officer jong ka Sale Tax.
- Ti Ti - U Kyrsum u lok ka Tip em?.
- Deng - Tip keifi tang ba hana u ba lah iaphet lok, u dei u jait Lehtam.
- Ti Ti - Hooiid keifi ki kmie ki kpa te kiba donburom don akor, ki hynmen ruh ki bym ju don dak. Hynrei uto te Deng u dei u snar byllit, tang ka buaid jakrek bad la ka shoh tnga. Pynkiar phi Deng, tangba peit ho wat die ia nga.
- Deng - Ti Ti nga wan khnang ruh ba nga shaniah ia phi te ngan nud hi ban leh kumta. Wat ju ialap mo ba nga wan shane. Ei Ti Ti ngan leit noh wut da ka taxi ioh u iohi mo.
- Ti Ti - U lah leit trei te katta. To khie leit suk ho.'
- Deng - (Sha dukan ka Diang) Diang sa wan klois sha iing mo ba nga donkam.
- Diang - Phi wan sha ei Deng kumne .
- Deng - Nga wan shim dawai sha lewduh ngan da leit noh mo.
- Diang - To Deng ne ngan leit lang noh ne.
- Deng - To ia kata sa wan biang pat ruh long ale noh shwa bad nga.

HA IING

- Deng - Ko Diang kiar na u Kyr.. u briew u bym long, nga lah tip mynta na ki paralok na lewduh. Ki ong ba ka lok te kaba da bha hynrei ma u te u bula, Uba dihi iap lada phim ngeit khie leit ap ha motphran. Phi ong um ju dihi? hm
- Kyr - Jar u jah um ju wan mih baroh shi taiew hynrei haka Sunday u wan sha iing. Ko Deng phi sar phyllaw hi balei? I Diang shano
- Deng - Ba i bunkam ha iing te. Phin leit shano mo kumne.
- Kyr - Ngan ialam kai ia i Diang te Deng, long em ?
- Deng - Shano mo, toi nga nangmut ban leit donkam bad i
- Kyr - Tang hapoh sor hi phi Deng.
- Deng - Ko Diang phin leit kai bad i Bah Kyr da sumar ho i la maham. Nga te ngam mon phah phi khun.

- Diang - Deng ieh ngan leit mynta shi sien
 Deng - Ia wan kloi bad wat leit shaba kynjah ho.

SHA GOLFLINK

- Diang + Kyr- Shong ha trai diengkseh
 Kyr - Diang phi la ju ialang samla?
 Diang - Em phi
 Kyr - Balei?
 Diang - Nga tieng ia i Deng.
 Kyr - Lada im shah i Deng, phim treh shongkurim
 Diang - Tharai kumta hi.
 Kyr - Ngam tip te Diang balei nga ieit eh tang ia phi. To seh kohnguh ban iashong noh bad nga
 Diang - Nga tieng te bah Kyr ngam tip balei don aiu ngam tip
 Kyr - Tieng iano? I Deng lei im mai hi bad in ym khang ruh ia phi.
 Diang - Nga tip - Ia noh phi lah kem dum
 Kyr - To ia dih sha shuwa keiñ
 Diang - Em keiñ noh, sa ia dih pat, ia beit noh sha iing.

HA IING

- Deng - Phi ia miet du, nga la nang khuslai
 Kyr - I Diang lei tang ban rung dih sha ruh im treh ba i tieng ia phi.
 Deng - Ka dei keiñ ba ngam ju shah shangmiet te. Mynta ruh jait ba ka leit bad phi keiñ, jait ba phi lah wan khot.
 Diang - Ngan shet shwa da ka sha mo phin dih sha Deng.
 Deng - Tiew keiñ ngin ia dih lang..
 Diang - Wanrah sha bad ki mithai- to ia dih noh keiñ mar shu dep dih sha i ong ap mo da bam ja.
 Deng - Em Diang i ba pli i lah miet saba i wan tang marwei i mat leit noh in sa bam pat mo hep yn nai shangmiet.
 Kyr - (Kohnguhh arsap) hooiid keiñ ngan sa bam pat phi Diang lah miet te. (u la sngewthuh ba donkaba pher bad ka rukom leh i Deng). Ngan da leit noh shuwa mo Deng.

Thiah suk Diang. Ha lynti pat u da puson, haduh ba ngan da ioh, shish da kum kato ka tymmen kan leh kop te ngam dei hi u rang

HA DUKAN SHA

- Kyr+ Pyn-   Shaei phi khreh leit Diang.
 Diang   - Ngan leit iew phi nangiadiah ho.
 Pyn   - Balei Kyr. Jia aiu? i kumba i leh pher i Diang.
 Kyr   - Tip seh ngan ong balei te nga leit Tip, tang ba nga ruh nga i pher Ngin ia leit noh shwa mo Kong.
 Diang   - Shim kong kane ka pla nangsei ki tiar ngan da leit ai shuwa kine ki tiar i Deng sha iing. Nang shet noh kito ki jhur bad khleh uwei u muli mo bad uto u nei.
 Deng   - Wa balei phi wan biang khun? Phi klet aiu ne.
 Diang   - Em mei Deng ngam sngewtynnad te ba nga ia kynduh ia iwei i paralok ha iew i ong, ba i lah tip ba wan juh u Kyrsum ia nga, i tieng ioh ba ngan shu jot ei kha ma kha. I da ong ruh kiar na u shi syndon. Nga ruh nga la ngeit ba i dei i tymmen ba bha.
 Deng   - Te khun bha hi ba kiar shuwa u Blei Un sa wan ialam da uwei pat, Lada u khot leit shano shano wat ju leit ho.
 Diang   - To mei Deng ngan da leit noh shuwa mo.

JANMIET

- Pyn   - Diang U Kyr u lah sngewsih palat ba phi phet jyndat hynne mynstep, wat leh biej ho Diang ia u briew uba bha ba shida bad ka spah ruh u ba don te ioh phi babe kylla.
 Diang   - Ngan leh kumno te haba nga donkam ban leit iew, lada ngam leit te ngan die da ei keiñ.
 Pyn   - U lah dom te u ong ngam treh leit shuh sha dukan i Diang.
 Diang   - Mat iadom shato seh. Nga lei nga kmen te lada im wan.
 Pyn   - Balei Diang? Don aiu mo ba phi dom?
 Diang   - Wa ngan shu dom lei ia ki briew, Phi te mo Pyn. Khie leit noh khie ba sngewktha khlich pynban tang wan maphi
 Kyr   - Wa u Pyn. men leit noh ne, ale shwa bad nga shiphang ha

dukan ka Diang.

- Pyn - Ngam leit shuh me, ka beh te me ia nga, khie leit tang ma me me ba kwah leit. Nga te nga ong ia noh shwa.
- Kyr - To ia kata, tang ba balei ka beh ia me?
- Pyn - Tip mung balei ka beh, nga leit tip hi. I lah kwah te me bad ki rang bun buit ngin phon ha ban da jem hi jai ki khnap.
- Kyr - Kata te i mat nga la dei ban sieh noh, da kum kato ka biej ka kop, sngewbhabriew, sngewtipsngi shano phan lait na kti u Rang.

HADIEN SHI TAIEW

- Kyr - Oh balei kato ka kti, nga jah tang shi taiew ruh jia aiu ia phi.
- Diang - Hoit ka um thnam phi
- Kyhr - Lah tah dawai
- Diang - Lah sop ha Civil Hospital
- Kyr - Bha ban phah pyrsad ha u khasi te ban lip ka ding.
- Diang - Ew, hap da pyrsad hana te. Tang ka dawai ruh lah biang.
- Pyn - Dei keiñ Diang bha ba phah pyrsad ban lip ka ding.hynrei te kan nang bam napoh haduh shyieng.
- Kyr - Ia leit bad nga jingjang sha Thynroit ba phin suk.
- Kong - Ka bha ba leit phah pyrsad keiñ Diang
- Kyr - Tangba uto te u don tang janmiet namar ba u leit sumar briew kylleng kylleng naduh dangstep. Ngin ialeit 3 baje te 5 baje ngi lah wan phai.
- Diang - Te kong ngin khang dukan noh 3 baje mo ngin leit lang.
- Kyr - Balei mat nangdie keiñ lah leit bad nga ruh phi tieng.
- Diang - Ym tieng heit phi. Ia leit lang phi kong
- Kyr - Ngan wan shaw shibit ho ngan leit shwa
- Diang+Kyr- Ki la leit sha Thynroit da ka Taxi tang arngut ba um treh ialam ia i kong, da ka jng mut sniew.
- Deng - Ha ying, i la khuslai ba kam poi shuh la miet im nang bam

nangdih bad im nang thiah nang dem, i shu iengсах ha jingkhangit ba i sngew don ka pher.

- Diang - Phim pat thiah mei Deng
Deng - Shano pha wan? pha lehsat ia nga balei, lah jop u Kyr.
Diang - Khang ka jingkhang. Ka iam bhu bad iathuh ia baroh kaba la jia ba ka la shah shet ha u Kyr. Map mei Deng ngan khlem poi pyrkhat ba un nud ban pynjot ia nga. Nga leit bad u ruh ba pynbor eh baroh baroh ba dei ban phah pyrsad ban lip ka ding ioh ka bam ia ki shyieng.
Deng - Nga la ong wat leit lada u ia wer ban leit shano shano ruh. Hynrei phi la leh pyrshah te la biang. Wow? ka apot aiu ia nga kat kane, ani..ani ..ni shano ngan phet shano ngan rieh. I shu iam sah baroh shimiet khlem nang ioththiah

DANG STEP NGIR

- Kyr - Shano i Deng- Deng baieit map nga la bakla palat, hynrei nga kular ba ngan ri ngan sumar bad ngan pynbiang hi ia phi baroh arngut katba nga lah.
Deng - Balei phi shet shukor ia nga? phet kloi nang ne, ngam shah.
Diang - Ia nga ruh u shu leh jubor te mei Deng, nga khlem mon.
Kyr - Dei ba nga icit palat bad ba nga la thmu hok keiñ Diang. ngam lah shuh ban pyrkhat nga la kum leh kumto ia phi map sep Diang map ngan ieit ngan sumar ia phi bad ia i Deng. Pdiang ia ka jingpan map jong nga naduh mynsiem.
Deng - Shim tapmoh khlieh bad i mih jyndat bak.
Diang - Ka shu ap sah khlem thiah baroh shimiet bad la ka khlem bam khlem dih ba la shlei tang da ka jingkthang mynsiem ba la shah leh beññ leh dusmon ha u dusmon shi sngi.
Kyr - (u la khroh la kyor) Diang ngam mut keiñ ban leh kai ia phi, hynrei ba nga ieit bad shaniah palat tang ia phi.

JANMEIT 5 P.M

- Pyn - Ko Diang balei phi khlem wan dukan. Bluit mih pynban da u Kyr.
- Kyr - Nga phah shongthait shwa me shipor.
- Pyn - Are me lah da poi shane? Nga phone sha office ki ong mem don te me leit shaei. Ngam poi pyrkhat ba men poi shane.(Hynrei ki la ia plan lang)
- Kyr - Nga lah sah shane bad i Diang me.
- Pyn - Congrats shano i Diang pat, nga shu wan peit ioh i pang keiñ
- Kyr - Im treh mih me ba i lehraiñ, to iadih noh da kane ka sha ba nga shet ma nga.
- Deng - I rung da kaba sngewsih bad i iaid beit beit sha la kamra khlem kren briew. Ba la kthang palat.
- Pyn - Leit noh shwa me. Kyr, men leit trei la shai .
- Kyr - Ngan leit me
- Diang - Mei Deng shano phi jah baroh shi sngi khlem bam khlem dih. Ngam kwah iashong phi Deng bad u.
- Deng - Wat kylli ei ei ia nga. Pyrkhat hi haei phi buh ia nga. Sngewbha wat kren bun ktien ia nga khie leit trei la ka kam ka jam, iehnoh ia nga marwei. Leh kat ba mon
- Kyr - Diang balei i Deng im sngewbha ne ia nga ban iashong bad phi.
- Diang - Pyrkhat bha kaei ba phi la eh ia nga. I Deng dei i Mei jong nga. Kumno in sngewbha ia u dusmon.
- Kyr - To ieh mynta ngan leit iathuh shwa sha iing ioh ki lyngngoh ba nga shu jah miet. lada ki tip ba nga lah don briew te kin ym ong ei ei.

HA IING KMIE U KYR

- Kyr - Mei, i pa shano?
- Kmie - Shaei phi jah naduh ba khie hynnin khlem kren khlem bam wat wan leh mon ho ban shu mih shu rung khlem kren haba kwah shong ha iing, shong da kaba tip briew leh kumba la hikai ba ngan tip ia phi shano ba phi leit, shano ba phi don.

- Kyr - Map mei nga lah bakla. Nga khlem poi pyrkhat te mei ba kan jia kumne.
- Kmie - Jia aiu?
- Kyr - Nga lah iohbriew phi mei sha Malki.
- Kmie - Oh?.. lah ioh briew, kaei kata ka jait aiu kaba pdiang kum ia me. Me uba pahuh te leit katba mon tangba mem bit ban wan ialam ha iing da lei lei ruh. Horkit hordang ngan ym khot pyrsa da kawei pat lait na ka Tip-li-akor. Me u bym ju kheif kor ia ki jingsneng pyni jong ka kmie u kpa. Ng i la ialam ia phi ha ka lynti jong ka jingim kristan naduh dangkha ia phi sha kane ka pyrthei, la nang pynbit shuh shuh lyngba ki jingiaseng khynnah, Bible Klas, Jingiaseng Samla. Hynrei mynta ba phi la rangbah pat phi la iuhlut hapoh ki kjat, tang ban sngewbha ialade. Da pyrkhat ba phin hap ai jubab ha khmat u Blei ia baroh ki kam jong phi bad phin sa ot bad bam ia kaba phi la bet.
- Kyr - I pa ruh im pat wan te lah phra baje ngan leit noh shuwa ngan sa wan pat.
- Kmie - Lada ym lah ap shuh te leit keif, ban bat ruh ngam lah hi te.
- Kyr - Ngan sa wan pat la shai mo mei.
- Thei - Nga lah iohsngewlut te mei, tangba mar iarung ma i nga phet noh ba ngam lah peit ia ka jingkyreit, khlemraiif khlemakor shaba palat, nga la kdang hi shoiif kat sha ba nga iakynduh ine jawsheh, rynjut, jakrek nga te nga kiar beit.
- Kmie - Yn ialeh kumno keif khun haba une uwei u shu wan theh da u dpei ia ka longiing jong ngi.
- Thei - Ka dei keif mei nga lei te nga sngew la kat ban ym kam para shuh. Oh? i pa phi lah wan. Ito i Kyr i dang shu mih.
- Kpa - Ani kito ki khun u bah te ki la ia padom ia nga ba nga ialehkai bad ki uto u ba heh lei te u labud ia nga tang ba im pyllait i pyrsa ba un leit skul la shai.
- Kmie - Phi tip kpa- U Kyr u wan iathuh ba u la ioh briew bad u la ap ban iathuh ia phi haduh 8 baje nangta u la leit noh un sa wan iakynduh ia phi lashai.

- Kpa - U lah ioh briew? ia kaei pat? Wow uto uwei te u la pynpohdor ia la ka longrynieng bad un shu iai pynjahburom ia ka iing ka sem na ka por sha ka por; ieh un da wan. Phi pat phi ong kumno?
- Kmie - Nga lei te nga la ong ba um bit ban wan pynithuh sha iing namar ba nga don tang kawei ka pyrsa bad kata ka dei ka Tip.
- Kpa - Phi la jubab kaba dei eh.

HADIEN SHI BNAI BA LA IASHONG

- Diang - Shong sngewsih bad iam marwei hapoh kamra.
- Kyr - Balei Diang phi sngew shitom ne.
- Diang - Shait ne pang phi wan kylli balei? Phi dei aiu ia nga?
- Kyr - Haba ieit te kylli keifi
- Diang - Arsap... Tang shibnai naduh ba la iashong phi wan tip briew ban pynbiej ia nga, mynta pat ba la sngew skhem te man la ka sngi wan poi iing 9/10 baje mynmiet wan ruh da ka khmut bad ka sma eit.
- Kyr - To seh ieit, ba shu pynbor eh ki lok te naduh la shai ngan ym leh shuh.
- Diang - Keifi noh ko ophisar jot, map shi map shi map man la ka sngi. Ngan ianai tnga ophisar, ngan ianai bam suk shong suk, ban jynjar bad sdien phasi iala ka mynsiem dit pa dit; kham suk kaba trud da la ki kti. bad pynmih da la ka syep, tah tang da ka mluh ruh hunjai ban ia ka bam doh bam keh bad ka jynjar kumba sdien phasi. La phra bnai nga la shah hynrei nang bare pynban nga la sngewthuh shai mynta ba phi thmu ban leh ia nga kumba phi la leh ia ka Tip mo. Dei tang na ka bynta jongphi i Deng bapli i la hap phet pukir sha shnong. Mynta te Kyr nga sngewthuh ba ngam lah shuh ban iashong bad me. Ia ine iba ha kpoh ieh ngan bsa hi.
- Kyr - Pha da kop ? u ai shi thap.
- Diang - Barabor me shoh ia nga me kha ma me ne me bsa ma me (Ka pduh da ka knot na khlieh) ka phet artad sha iing ki paramarjan.

- Kyr - (U mih shabar bad u pyrta artat) Diang ei Diang wan
kloi pha mynta ka miet te ngan...
- Ki Rangbah Dong- Balei jia aiu ba phi pyrta shnong la kata miet.
- Kyr - Ka Diang te ka shoh ianga tip shaci ka la phet.
- Rangbah Dong- To jait ba la miet khie thiah noh ngin sa iapeit pat
lashai .
- Kyr - Kumno ngan thiah,? Ka Diang pat.
- Diang - (ryngkatki longkmie) Men lei nga don hangne. Konong shukor
- Kyr - Wan sha iing ngan thiah noh
- Diang - Thiah tang phi ngam treh wan.
- Kyr - Wat pyneh mo haba nga ong wan shu wan beit.
- Rangbah Dong- Khie Diang leit ba la miet ngin sa ia peit la shai.
- Diang - Rangbah, lada ngan leit te un pyniap ia nga bad un sa
phet noh ia lade, phin ialeh aiu pat lashai.
- Rangbah Dong- To bah Kyr.. I Diang i mat sah noh bad i Kong
Kynthup mynta ka miet phi ruh thiah suk noh ha la iing,
ngin sa ia pynbeit pat lashai mynstep.
- Longkmie -la noh Diang lah 11 baje lah samthiah, phi leh khlem rain
katne lyngkding kaba pli ruh u shoh. Jait ba dei ka
khunswet khun rangli ruh me mut ban shim kabu mo.
Man ka por me wan pynkulmar shnong. la Diang ia noh.
- Kyr - U patrong ia ka Diang na u Shniuh wan sha iing pha.
- Longkmie- Puk ki tur bad troh ia u Kyr.
- Kyr - Ka Riew kai ka iapeit kai pynban.
- R.D - Tmak bad Tmak, iano lih me ong Ka? la noh Diang tang
ba lashai mynstep 7 baje sa iawan ha iing Dorbar shnong
me ruh Kyrsum me dei ban wan lada me kwah ia ka
jingbha.

MYNSTEP KA DORBAR SHNONG

- R.S - Hynnin ka miet la don ka huri hura hapoh shnong kaba la
pynkhihwin bad pynduh thiah duh dem ia ki
nongshongshnong. Namar ba la don ka jingiakajia
hapdeng u Bah Kyrsum bad ka Kong Diang. Nyngkong
eh ngan kylli ia i Diang kaei ka daw Kong Diang.

- Diang - U wan buaid sha ting lah 9 baje bad haba nga kren pat u thap pynban ia nga, nga ruh da ka jingbitar nga la puh ia u da ka knot bad phet artad ba nga la tieng palat ia u ba u ju shoh bad leh sat ia nga man la ka meit, ioh u pyniap.
- R.R - Balei phi da phet ? phi tarai ba u nud hi ban da pyniap ia phi.
- Diang - Man ka miet u shoh tohmet tang ba nga lehrain nga shu shah dohiap. U ju byrngem ruh ban bam im ia nga.
- R.S - Bah Kyr. pat phi don aiu ban ong, balei ba phi shoh ia ka tnga ba armet.
- Kyr - Ba ka hang hang palat shu tharai sniew beit ba nga buaid haba ngam ju dih te ngam dom mo.
- R.D - Wa bah Kyr ngi ki rangbah Dong ngi lap ia phi man la ka miet teng teng 9 baje, teng teng 10 baje ba phi pyndap ia ka surok bad ka tim sih tim sang. Kumno phi ong phim ju dih phim ju dih seh; ia thuh ia u R S
- R.S - Phim kren nga la thait sa ban kylli.
- Kyr - Um ang wat tang shi kyntien ruh u sngap man man
- R.D - Kumba kem ktien noh ia i R.S. badonburom, namar ba um jubab ka mut ba u la kheifñ dew thala ia ka shnong baroh kawei. Dei ne ym dei paitbah
- Paitbah - Ka dei ka dei (ki ia pyrta) Beh shnong ia u
- Long kmie- Ngi ruh ngi pyrshah ba u mynthi kat ia u R.S. uba ngi baroh ngi kheifñ kor, kum une u briew um dei ban don hapoh shnong.
- R.S - Ap khyndiat paitbah. Kumno phi pyrkhata Diang.
- Diang - Da kaba burom eh ia i R.S. ka Dorbar bad baroh ki longkmie nga pynpaw hangne ba kumba u Kyrsum u la ñiewbeifñ ia ka Dorbar shnong khamtam eh ia i R.S. badonburom .Namar ba u Kyr u la long u nongpynthut ia ka shongsuk shngsaiñ ka shnong ka thaw. U da leh ibeifñ ruh ia nga ka khun swet khun rangli da kaba shoh ba dat, nga da tieng eh ioh ba un pyniap ia nga haba nga dang lyngkding kumne namar ba ngi ia don tang arngut, te ngam kwah shuh ban iashong bad u bad um bit shuh ban wan

- sha Malki sha iing jong nga ne ban pynwit ia ka leit ka wan bad ka kamai kajih jong nga naduh mynta ka sngi.
- Kyr - Map phi R.S. ngam lah ban iakhlad bad i Diang iba nga da ieit shisha .
- Kong Kynthup- Phi ieit bah Kyr. phi nud ban ong? Dang myn shisngi pat phi ong du ba phin da pyndep kput ia ka iing i Diang. Phi mut aiu arsap.
- Diang - Wak i phai sha i Kong Kynthup (i ieng ban leit sha u Kyr) Pohjait me ong kumno?
- R.S - Sngap shuwa Diang. Bah Kyr. haba ki R.D. ki L.K. ki la lap haduh kat kine kiei kiei, ki Samla ruh ki la wan ujur ia phi sha nga wat shaphang ka jingiakaw kaw jong phi ar ngut man ka miet te phi lah sngewthuh hi. Mynta ka shong sa ha i Diang aiu in ong.
- Diang - R.S. bad ka Dorbar badonburom, nga nga dei ka nong Malki kaba la sah khunswet tang marwei hi, dei da ka jingieit bad i synei jong i Mei Deng iba la ri pynsan ia nga haduh katne mynta. Hynrei na ka daw jong u Kyr. i la phet pukir noh. Kumta nga la thait ka phet rieh sha iing ki paramarjan ban lait na ka iap man la ka por, khamtam lei lei haba u la ong ba un pyndep kput ia ka iing jong nga, nga te nga la rai kut ba ngan khlad syndon noh na u naduh mynta ka sngi um don hok shuh ban kam tnga ia nga.
- R.S - Kata phim map shuh ia u Kyr.
- Diang - Em, lah kut ka jingmap.
- Kyr - Map Diang sa mynta shiwat lada phim map ngan leit noh iap.
- Diang - Em-Em-Em
- R.S - Ka Dorbar ka la iohsngew bad sakhi ia kane ba ka Diang ka la iakhlad bad u Kyr. naduh mynta ka sngi kaba long ka a15 tarik u October 1948. Lada i Diang i kylla pat da kaba iashong biang bad u Kyr in hap ha ka jingpynsaja katkum ka aiñ shnong. U Kyr u dei ban siew 1000 tyngka ka bai mynraifiñ khmat ia ka shnong. Mynta kumne.
- Paitbah - Ka dei, ka dei, kiw siew noh siew noh

- R.S - Te bah Kyrsum sign ha kane ka kot jong ka shnong ba phim dei shuh u Tnga jong ka Diang naduh mynta ka sngi, ĩa keiñ sei noh ki jaiñ ki nep mih noh syndon mynta ha khmat u shnong. (Kyr la mih bad la ka jingkluslai shaei pat un leit.) U la pyrshang ban leit khroh biang ia ka Tip, ka Tip ruh kam patiw khadduh u leit sha ĩing u Pyn ban sah shimiet armiet, hadien kane pat u la leit sah syndon ha pata kyiad.
- Diang - I la leit pan map bad khot biang ia i Deng.
- Deng - Da kaba suk mynsiem i la wan phai bad ri biang ia ka Diang.
- Diang - I la leit la ka iew ka hat la ka bylla kitnong da kaba suk mynsiem, ka dukan ruh ka iaiaid bha.

HA DUKAN SHA

- Pyn - (U leit lorni) balei mo phi da ia phet syndon?
- Diang - Leit noh bah Pyn wat wan thlia ia nga.
- Pyn - Em phi Diang nga da sngewsih te ba ka jia kumne.
- Diang - Khie leit noh. Ko nongpynjot, nongshukor
- Kyr - (u sdang kynroi) Ade hana ba i don ka Dorbar shnong i klet noh ia u Ophisar Tip Aiñ. Ap shwa (ngam pySllait)
- Diang - Phet wat wan bunktien hangne. Ka mut ban mih na dukan ban lait bunktien.
- Kyr - U ai shi thap, u mut ban phet noh
- Ki nongdihsha - Ki bat ia u kiwei pat ki la shoh ia u
- Diang - La pynkit sha Hospital wut wut da kiwei pat.
- Kong - I mareh leit iathuh ia i Mei deng bad ka iam artad
- Deng - Sha hospital bad ka Kong.

HOSPITAL

- Diang - Ha Kamra Kha khyllung bad i la kha da i khun Kynthei.
- Deng - I Diang shano sister i la long kumno.
- Sist - Oh i lah ioh khun kynthei
- Deng - I Diang pat kumno?
- Sis - I Diang te i tlot phi haba i kha ym pat dap bnai ia i khyllung ngi buh ha jaka sumar iaki bym pat dap bnai.

- Deng - Long ban peit.
- Sist - Ap sa peit shibit janmiet mo ba i dang tlot eh.
- Deng - Khie kong leit noh sha dukan sa wan pat la shibit janmiet. Marwei bad ki ummat tip kan jia aiu ia ki.
- Kong - Janmiet i la mareh sha Nazareth kumno i Kong Diang Mei Deng .
- Deng - I dang tlot phi kong (u ioh pynjot ba ka leit marwei te)
- Kong - Wat tieng phi Deng haba don ha hospital ia u Kyr ki lah shoh haduh u lah mynsaw te.
- Kyr - Janmiet - shano ka Diang Deng? Shano ka Diang ?
- Deng - Im jubab
- Kyr - Shano ka Diang Kong?
- Kong - Tip
- Kyr - Sister shano ka Diang?
- Sist - Phi dei aiu bah
- Kyr - Nga dei u tnga keiñ, u ophisar
- Sis - Oh kata sngewbha sign hangne
- Deng - Sister ieh ngan sign ma nga i shim ia ka Register
- Kyr - U knieh ai ngan sign hi, “ I am an officer donot listen to these fools.” U mut ban sign hynrei u puh pyllup pynban ha madan ba um lah kyrshan shuh haduh ba la phlei snam ka shyllangmat. la hap bandage.
- Deng - I shim bad sign da kaba suk
- Kyr - U phet iamrem
- Deng - Kong lah miet te phim pat leit ?
- Kong - Deng ngan ap lang bad phi keiñ kumno phin ap marwei.
- Deng - Sha dukan pat lashai phin leh kumno
- Kong - Lashai ka sngi saitjain te ngan sa leit shiphang.
- Ap mo Deng ngan shu leit phone ha ting i thei ba in pyniathuh lem ia i mei (i la leit sha PCO) i la wan mareh stet mei Deng i Bah Kyr i la shah shoh hangthie tangba lah wan ki pulit.
- Deng - Dei hi te ban shah shoh haba la shu sarong palat tangba wat iathuh ha i Diang.
- Sis - Kong ia i Diang lah buh sha ward mo khie leit peit.

- Deng - Ale kong, i thiah haei sister sngewbha ialam lem.
 Sis - Hap ap mo ba i kham tlot.
 Deng - To sister ngan ap mian mian phi khlaiñ khun.
 Diang - Wiat samrkhie - nga khlaiñ hooið, i khylllung pat,
 Deng - I khun kynthei jong phi i khlaiñ- thiah noh wat kren than
 ba thait.
 Diang - Nga thngan ja te Deng..
 Deng - Sister long ban ai ja
 Sis - Long ai kein in bam
 Kong - Bam kong Diang ban khlaiñ noh kloi ban ioh ri khun
 Diang - Tharai shibit lah ioh khylllung mo, kwah iohi te.
 Deng - Ap khyndiat mo ngan leit shabar, Sist i khylllung i long
 kumno?
 Sis - Ale rung peit hi, kloi ioh lap ki doktor.
 Deng - Ish khlaiñ mo khun ban ioh thum i Mei deng. Khubei shibun
 Sister.
 Diang - I Khylllung te i long kumno ?
 Deng - Nga wan peit myntan em waw iba la bhabriew ha ka
 lieh, i ioh thiah ngai ngai.
 Diang - I rkhe sngewbha - shisha iba bhabriew. Lashai nga lah
 ioh i. Ngan da pynshongskul, pynnang pynstad ba in long
 heh long haiñ ba ngin suk mo Deng. Katto te ynnai shuh
 ngan sumar ngan ri tang ia i ne nga la hun.
 Kong - Kata te kaba da bha palat keiñ; ri beit tang ia ine ban
 suk.
 Deng - To ko biej wat ia bun ktien thiah noh ioh tlot pat
 Diang - To kata ngan thiah noh.

HA IING U KYR

Bhabok + U Lam- Wan on ia u Kyr ba um lah ia id shuh

- Kpa - Oh balei? uei une?
 Bhabok - Tip phi ma ngi shu lap ba i thiah harud surok hajan Library
 te nga pynieng ia ka kali nga i pynban ba dei i Kyr nga
 wan kit noh keiñ.
 Kpa , - Khublei mo Bok to dih noh da i sha keiñ
 Bok - Koit phi ma ba ngan dang leit donkam sa shawei

- Kpa - To kata donbok ba lap ma phi ban da dei da kiwei te lah dep. Sa ia wan kai biang mo. Ko kmie shim une shim une u sniang u la wan kyrsum shano katne katne?
- Kmie - Wow ko mei da ka snam suda u la leit puh pyllup shaei kumne. Ka pynphai, ka khyllie bad ka sait. Nga ka kmie te khun la phi kynjat ruh ngan kdup ia phi. Khamtam haba la wan on da ki brieve.
- Kpa - Ba aili than ma phi keiñ kmie ba u sa leh jop haduh katne, ieh u mat sait hi. La katne ngam ju pynjynjar du ia phi, kane ka jynreiñ pat kaba mih na phi ka kjit snam ruh na phi, ieh hangto ia leit thiah noh.
- Kmie - Ap seh kpa khyllie artad ia bamja shuwa.
- Kyr - Lah dep ngan thiah noh.
- Kpa - U la bitar palat u ring da ka kti. Ale thiah noh nga ong.
- Kyr - Ba la la shoh u khawiang u iap iohthiah ha madan.

SHA IING KA DIANG

- Diang - Thum ia ki khun bad iai doh tdok shi tdok ba la sngewhun sngewkmen palat.
- Deng - Khie leit sum noh ai hangne ka kylllung. Ani dhur dhur i Deng te, tipsngi bhabrieve i Deng te, ka khun daplak i Deng te. Moi , moi, Heh noh kloï mo khun i Deng, to samla joit joit mo, moi , moi.
- Pyn - Ko Diang, nga nang mut ba pynshad khun i Diang
- Deng - Oh phi dei mano? phi donkam iano ?
- Pyn - I kynthei mo. Shish u kpa te un sa babe shi ryta mynta lei u la shu dih sat u la kylla kum u mrad.
- Diang - Bah Pyn. phi phohsniew ne jia aïu mo ?
- Pyn - Hooïd phohsiew keiñ lah dap i khun 3 bnai ruh nga khlem pat wan peit te la dei hi ban ong. Mynta ba nga wan na iing u Bel te nga shu rung syndon ka jingbunkam te Diang
- Diang - Shong ngan da khreh sha.
- Pyn - Kein noh sha; am tang u Kwai.
- Deng - Iei ine Diang
- Diang - I paralok u Kyr. phi Deng.
- Deng - (I kiew jingdom kynsan) Peit hep wat leit rah khubor

sha uto bad um bit ban wan peit khun ne wat tang ban
rung hangne haduh ban da iap. Bak i rah noh la i khun i
rung sha kamra phi ruh wat wan shuh.

- Pyn - Shish balei i kong i leh kumto nga la lehraiñ palat phi
ngan leit noh. Nga nangmut ban wan ia kren shaphang u
Kyr. keiñ ba u ong.....
- Diang - Bha keiñ ba leh kumto khie leit noh wat ju wan shuh.
- Deng - Da sumar ho Diang ioh ngat biang te wat wad shuh artad
ia nga.
- Diang - Deng ngan bat ia ki ktien jong phi, to shu iathiah noh phi
ruh phi la i shoh.
- Deng - Em ngan sum noh kdup hi ma phi.
- Diang - Ki sopti bad jaiñ towel nga lah buh ha jingsum ap ngan
pynrah sa ka um.
- Deng - Khublei mo khun, nga sngewkmen ba phi la long kmie
shisha bad phi tip la ka kamram.
- Diang - Shongnoh hangne ha jingthiah ban syaid, ngan da leit tiew sha.

DUKAN SHA

- Pyn - Ade me Kyr me te me la leh beiñ shisha ia ka Diang.
Lehnohei ka jingleh shitom baroh, me la pynlehrañ ia
nga. Tang ban kren ruh im shah te me.
- Kyr - Me i Pyn nga khlem poi pyrkhat te me ba kan da leh
shisha. Nga da mut ri shisha te me tang ba i leh kop. Peit
mung kum kato ka jait kyreit khlem khaw, ha la ka duk
bad ka long khunswet, me tharai kan lah hi ban bsa ia ka
khun, sa tang ba kan shu pyndie sha lang hangne kat ia
nga u Officer em kan hap wan dem ha ki kjat ha kawei
ka sngi.
- Pyn - Kam dei lih kaba kwah pisa, wat khmih lynti ba kan
wan.
- Kong - Wat kren beiñ than seh bah Kyr. ia i Kong Diang.
- Kyr - La sdang bun ktien pat sa i tai, ianoh me.

- Kyr - Sngew tyrkhong ryndang me ale pynum noh (khluk ha dukan kyiad)- theh mar shiteng kong ai bad ka doh sniang. shish me Pyn ki kam kiba iadei bad ki kynthei me ym don jingphoida ei ei me. Bha ba shu iaid awara kumne, lait na ka shah tim. Shah tla. Haba don pisa te me ki lok suda. Ka kynthei ruh ym lah khat.
- Pyn - Mynta te to me, haba kut pat. Me tharai ba ki kur kin lah kum ka tnga, dangim i kmie te to. Ban ki para hynmen te wat tharai lih.
- Kyr - Haba ka Diang ruh kam khot shuh, nga la leit phai bad panmap na ka Tip ruh, tang ka khmat ruh kam peit te me tharai bha ba ngan wad da kawei me.
- Pyn - Ka shong ha me me. Haba me leh kamkai te hap sa ka mad ja pliang me.
- Kyhr - Tang ia kynduh bad me nga king pynban ka janor, te bha ba men ym wan iakynduh shuh ia nga ba ngan jah thait.
- Pyn - O...K...naduh mynta la leit lih (bak khlem kyrtiang dien)
- Kyr - Ap Pyn ap te me ngan da siew pisa, pha phet, ap; shong bhek ha footpath bad ka thnum artad. Nga dei u Officer ba bun pisa. Sa... ia ka kyn-- thei, ngan shu ber da u muri kur ah- ah; khruai ka lah ia wan boi. One going ten coming ruh um pat tip.
- Bah² - Ieng joit wat wan leh pohjait shane.
- Kyr - Are i wan ktah kti ia nga, ngan ai shi buh phan leit artad me dei uei lih.
- Bah² - Ia sha iing shuwa phin sa tip nga dei u ei u thep hapoh taxi, rung wut ushu niat.
- Driver - (ba u tieng) wat leh ei ei mo bah hapoh kali ioh shah kern ei ma nga kha makha. shano phin leit.
- Bah² - Sha Jaiaw Laitdom wat tieng ngam leh ei ei.

HA IING

- Kmie - Balei Bah bah phi tam naei ia une
- Bah² - Na Motphran phi mei, u shong ha footpath u hylla u byrthen la kum u khla ban da lap u khum te u la shu... te

- u la shu kyrniom, u kren da ki ktien khlemakor la sdang khluit sa ki kynthei.
- Kmie - Kumne shi kumne nga la sngew lyngkot sa ka ryta tang na ka bynta jong me te Kyr.
- Kpa - Oh balei pat kumne mar ia rung la lap ia une u sniang. Kyrniom seh bah bah nga te nga la ngiah ngam kwah shuh ban iohi ia une u la bitar palat u rung noh sha kamra. Kmie, bah bah ale shane. Peit shane ngam banse ban ong kumne, i kmie i la kylla bad dur bad dar la i kum ban kyllon, shu khuslai miet bad sngi u mat iadep wat ju khar shuh, ieh un da ioh jingsneng na ki pulit shisien.
- Kmie - Oh shisha ka thei ka khun i Tip ka la pass Doctor te ka wan khot ia ngi ban ia leit kyrkhu kyrdoh shwa ba kan leit join trei.
- Kpa - Ew i Tip shisha te i da lah ban trei shitom ban pynlong briew ia ki khun ki kti. Sa ba i kiaw bad u Bah bah ruh ki ia kit lang. Kane keiñ ka pansngiat, te lano ngin ialeit? Ei sniang sngap me iohsngew lah pass doctor, ka Kdup.
- Kmie - La sngi saitjaiñ keiñ.
- Bah - Shatai ruh i lah wan khot keiñ. Leit noh mo mei mo pa lah miet ioh lyngngoh sa ha iing.
- Kmie & Kpa - Khie leit beit noh mo ioh lyngngoh sa ki khun. Ka khun lah long doctor u kpa kyrsum ahor.

HA ING KA TIP

- Thei - (Dr. Kduphun Saindur) Ia i pa ngan leit khot ruh ngam tip i don sha ei.
- Tip - Phin leit wad shaei ibala shu thaw ing kulmar sa bad ki nongdie kyiad, kawei hadien kawei. Ynnai leit khot.
- Bah² - (u phone)Thei phi lah khot ia ipa?
- Tip - Bah bah ngam shah phi ioh i shu wan pynlehraiñ ei.
- Bah² - Kata ruh kaba dei mo sa ba mynta ka kam ruh i la shah beh ba la dih palat.
- Tip - Oh kumta seh. ' Lah shah beh kam? iathuh ia i thei
- Thei - Sngewsynei mo mei ia i pa
- Bah² - Lada duna pisa sa wan shim shuh mo.
- Thei - Khublei shibun eh Darling ma ma. Good night.

HA IING I DIANG

La thaw da ka iing thymmai, i Deng i la niuhlieh, i Ri la trep i la pass matrik da ka jingtrei shitom i Diang. Ki la pynlong ka jingdihsha.

Deng - (I shongkai bad ki paralok i Ri da ka jingkmén) Ri ko Ri ale seh iashongkai bad kine ki para lok ki la wan, khot ia kito shapoh.

Ri - I rkhie bad khot ia ki paralok shapoh

Diang - I nang pynkhreh sha wut shi wut, hui shi hui. Mynmiet haba la leit lut ki paralok ki la khangnoh ka iing.

Deng - Ko khun kito ki palok kim ju kylli ia i pa jong phi?

Ri - Nga ongba i lah iap te mei

Deng - Phi ithuh ia i kpa?

Ri - Em ngam ithuh phi mei Deng.

Diang - Phi bie j ne Deng sa ia uba lah iap ruh yn ithuh shaci.

Deng - Oh nga la bakla khie keiñ Ri iarap khlieng lem noh ia i mei. Hynne u wan te Diang u ieng hangtai ha trai u dieng u la kylla dur kum u mrad.

Diang - Hana u wan seh, por katno baje?

Deng - Kumto por 4 p.m u la buaid bha jakrek bad tang shiphang pat u la hiar noh sharum.

I Diang - Bha palat ba u khlem rung, ba un leit rung te la jot artad. Phi tip em ba u la shah beh kam.

Deng - La ka bainong un ai iano pat khun?

HA CIVIL HOSPITAL

Dr. Kduphun Saindur katba ka dang iaid ward ka sister ka ai iaka patient's record.

Dr. K.Saindur - Peit ia ka kyreng Kyrsum Lehtam. Ka peit sa ia u brieve, ka sangeh khek khlem nang ong ei ei shuh ka iaid lait noh sha u wei pat u nongpang. Phi sngew kumno bah mynta, ka kpoh ka lah lait bha; Phi bam bha ? phi dih um shibun ?

Nongpang- Ym lei lei shuh phi Dr. lah long ngan leit noh sha iing mynta. Sngew thait te ban thiah sah ha hospital.

Dr. - To to sa leit noh keiñ tang ba wat dih kyaid shuh keiñ ioh

- iap kloi mo.
- N.P - To khublei shibun eh Dr.
- Dr - Lah dep peit ka mih noh
- Kyr - Phi te hooiid lah lait. Ia nga pat phi i em, peit ruh em, kylli ruh em. Mynta ka sngi te ngan report sha u C.S.
- Dr - Katba ka dang iaidd ha Varanda ka iohi ba wanrah bad pynai bam kawei ka kynthai kaba rynnaiñ ha la ka jaing, ka da leh trai bha ka pynsait ruh ia ki tiar ki tar bad ka leit noh. Sa shiphang wan rung i meikha katba i dang iaidd ha varanda ka thei ka mareh ban kylli la i dei ne em i kpa.
- Meikha - Hooiid i dei keiñ haba la shu diha sat te ym kylla dur heit. To ngan rung ma nga sa leh mynwan kren ma phi ia nga, ngan sa pynithuh.
- Dr - Leh shuwa mynta ngan sa peit pat la shai. To ho meikha ngan leit noh sha O.T.
- Kmie - Kumno lah sngew iarap ?
- Kyr - Lah iarap hi tang ba ki Dr. hangne ki ba kop leh sarong palat ban da leit noh ruh long hi . Kato ka Dr. Saindur lei te ka peit ia u ba mon ia uba kam mon pat te tang ban kylli ruh em. Kane ka report nga dang thoh sha u C.S.
- Kmie - Ioh kam dei peit keiñ ma ka ia phi ioh ym dei ka case jong ka. To bam noh ka ja ba ngan ioh rah noh u khiew, shim kito ki soh bad jingbam diha sha.
- Kyr - Ngan sa bam shibit phi mei.
- Kmie - Te sa bam nangkhilaiñ noh ho.

HA IING I TIP

- Dr - Phin tip mei hynne katba nga dang iaidd ward nga lap pyn ban da i pa ba i thiah pang tang ba ngam ithuh shuh ba i la kylla dur la kum uto u nongkhrong ha lewmawlong. Wow ka jingja-ing, wan ai ja ruh ka briew kaba kum ma i hi. Dei tad haduh ba wan i meikha keiñ nga sa tikna ba dei i pa.
- Tip - Wat ju pynithuh ho ia lade ioh khlemraiñ ei
- Kmie i Tip- Oh i pang kumno?

- Dr - I pang dih la ban sa ka pang sniew. Kin sa pynkynriah noh sha kawei pat ka ward kiba pang Aids ne kin phah noh sha ting, ba im i long shuh. Nga i synei phi mei.
- Don - Thei phi tip ba i pa ruh i pang i don ha Civil baiathuh i meikha mynta, i ong sa leit peit
- Tip - Phi lah wan peit
- Don - Khlem pat ong na phi te ngan leit kumno
- Tip - Kumno kein ngan phah ruh ym don lynti
- Kmie i Tip- Wa u mat leit lang bad i Meikha. Phi te wat leit ho Tip.
- Dr - Ngan pyrshang ban iarap katba lah lada dang i don lad.

HOSPITAL

Ha dressing room.

- Dr + Nurse- La phong Gloves, da khmut, dengapron. I peit bad la pyut lut ym long shuh ban leh ei ei ruh kumta i phah noh shwa ia ki nurse
- Dr - I iam, pa baieit phi ioh jingsngewbha mo da kaba leh sat ia lade haduh katne.
- Kyr - Peit lyngngoh bad jawummat, phi dei mano.
Ba phi ong pa ia nga
- Dr - Nga dei ka Kduplut ka khun phrangsngi jong phi.
- Kyr - Ani ka khun, nga lehrain, nga lehrain palat, wow! shuh shano ngan phet rieh, wow! ka apot sepsngi ia nga. Leit noh nangne doctor, sngewbha leit noh, nga la lehrain palat, u iam artat.
- Dr - Wat lehraiñ ia nga pa baieit, dei ka jingkyrkhu jong phi ba nga long kume mynta. Hynrei nga sngewsih palat ba phi poi ha une u pud ba ngam lah shuh ban iarap ia phi.
- Kyr - Khun baieit map ianga, map ba nga la lehbeiñ palat ia phi baroh lai ngut bad ia i mei jong phi. Sngew synei ko khun to pynkoit noh ia nga. Ngam pat kwah iap te khun em ngam pat kwah iap ba nga tieng ia ka dujok.
- Dr - Pa baieit nga la map bad nga la pyrshang ruh ban iarap ba phin koit, nga la wad ruh ka jingiarap jong ki doctor kiba stad ia kane. Hynrei nga sngewsih palat ko pa baieit ba ka

Hospital kan phah noh ia phi sha iing ban shu sumar da ki dawai. Sister leh ia ka kam jong phi ka mih noh artad.

- Nurse - Ki rah noh sha ward, nangta ki wan ai ia ka discharge slip.
- Kyr - U shim ia ka slip, u iam.
- Ka lok - To bamja noh keiñ dang khluit.
- Kyr - Lum ki tiar pha ngan mih noh.
- Ka lok - Oh! donbok keiñ lah ioh mih kata ka mut ba lah khlaiñ keiñ, toi te nga lah sngewthait ka wan beh ai ja. Ynda mih nangne te me sa leit noh sha iing kur ngam treh iashong shuh bad me uba la pyut lut ha la ka khlem naya.

HA IING KMIE U KYR

- Kpa - U Kyr u lah mih du kmie nga wan hynne um don shuh.
- Kmie - Kumno kumta un shu mih haba katto katto u dang shitom. Shuh ngan kylli na i thei (ka phone) Thei u bahduh u lah mih?
- Thei - Hooið keiñ meikha.
- Kmie - Balei ki lah phah sumar noh shawei ne kumno?
- Thei - Em i lah leit sha iing la jong. Ym lah sumar shuh te meikha, in da sah ruh sa tang khyndiat sngi.
- Kmie - U ioh ka jingpang aiu ka?
- Thei - I pang AIDS
- Kme - AIDS?.....AIDS?.....AIDS?, i iapler jar.
- Kpa - Kmie. Kmie balei, balei kumne. Duh Duh wan rah um kloi kloi.
- Duh - Mei! Mei! belei mei? i synreit da ka um bad ki rah sha jingthiah.
- Kpa - Phone sha i Thei- Thei wan kloi khun ba shitom eh i Meikha.
- Thei - To nga la poi, Meikha i sei u stetescope balei mo? Parad iarah noh sha Hospital phi ba biang ki tiar.
- Parad - Balei khun i shitom jur kumno?
- Thei - Ki Pulse kim biang shuh

NAZARETH HOSPITAL

Dr - La buh ha ICU shisngi hynrei i la khlad noh.

HA IING LOK U KYR

Kyr - Ha jingthiah - Ani wow balei nga lynga pisa haduh katta katta, khie ei leit khot da ka Thei na Civil.

Ka lok - Nga te ngam lah shakri shuh mo Kyrsum ban ia ba men pynjynjar sat ia nga te me, lah ba me iap noh me, ia ba lah tip hi ba men iap. Mem im shuh te me ma me, wat ka hospital ruh ka la beh. To mynta me phah khot doctor me don pisa haba me la long tang u ksew ap ja pliang na nga ka riewkynthei. Phuit ka khlemraifi, iap noh iap.

Kyr - Ka doctor ka dei ka khun jong nga te pha kan ym shim pisa.

Ka lok - Ade u sarong hane te ka khun une ka doctor, te ka bha ba me leit iap bad kata ka khun nga te nga la leit sha dukan ka mih artad.

Kyr - Marwei u lyng-a u pisa- wow ko mei ko pa ka shadem kum ban bthei, to ai um ko thei ko doctor to ai um seh khun, wow ka jingsliang to ieh ngan tong hi mo nga u bym don khun wat la nga bun khun, ban da nga shong bad ki khun ngan ym kordit kumne, wow ko Tip bad ki khun to wanmih seh shane, nga sliang eh ban ioi ia phi baroh bad wan ai um lem tang shi klat da ki kti jong phi. (U pyrshang hiar ban tong um) Khrup u ur ha madan bad u khlad artad ha kata hi ka por mynstep.

Ka lok - Janmiet la wan rung ka lok kaba la buaid bha jakrek) Ei Kyr khie balei me thiah ha madan, ale me ngin ia bam ja noh nga lah wanrah dohsniang bad ka kyiad, da mem treh te ngan dihi. Ka pynkhih - ei khie te me, wa u leh kai pynban, wat leh mynleh me, ka pynkylla lyndang- Wa u lah da iap, hangne te la kut. Ka mih shabar bad pyrta brieve- Wow rap rap klo i u nongtuh.

Ki paramarjan - (Shiphang ki la bitar ba ka thok hynrei jait ba ki lap ba u la iap u lok kim banse ban rah ha jingthiah, mar iadep ki phet shabar) Uff sma pyut me. U pang kumno? ne tip u lah iap slem ne kam tip.

Ka lok - U iap dung bitor phi lok

Uwei u Samla - U pang AIDS me: wat ka hospital ruh ka lah beh. To me ngin ia pynshna tang ka dara.

Ka lok - Ko Hep sngewbah seh: leit ia pyntip sha iing kmie U Kyr sha Jaiaw Laitdom hajan top um.

Ki arngut ki Samla- To ngin ia leit (bad ki la wanphai)

Kong kpa u Kyr i ong nangpyndep ma phi ba shatai ruh ki ia bunkam ban tep ia i kmie lashai.

Ka lok - Oh ka kmie ruh ka lah iap?

Samla - Hooiid i iap hynnin janmiet i khlem da pang.

I Kni U Kyr- Ko kong, ngi ngim ju tip hi ba u iashong bad phi, ngi la thait sa ka wad iing naduh hynne, te nga dei u kfi jong u Kyr nga wan iakynduh ia ki rangbah shnong ban aiti ba phin ia pyndep hi noh ma phi ia u Kyr namar ngim lah wan ba don la ka jong ka jingshem ha iing. Shim kane ka pisa 5000/-

R.S - Toi te dei ka kamram jong phi ka iing hynrei haba phi ong ym long wan kumta te sa ba kane ka jingpang ruh ka ba ym long pynslem to kata ngin leh ma ngi ka shnong.

Kfi - Ngi ruh ngim sngewdei keiñ ban shu ieh tang haphi ba ngin sa wan hi katne tymmen ban ia kynduh ia phi, haba ia lyngkhuh kumne te. Te khublei rangbah badon burom ngan da ieng noh (Mih artad) ia pyndonkam ma phi ka shnong katba donkam da kato ka pisa Rs. 5000/- mo. Ngi la leit.

HA IING KA DIANG

Diang - Deng u Kyr u lah iap, lah dep tep.

Deng - Lah iap? tangba haba la shu dih sat kumto te shan hi mo. Ani donbok phi khun ba phi lait ka shah kynnoh thang lok.

Diang - Haba ia id beit te Deng u Blei ruh u iada.

Deng - Donbok mo ban tip sngi ka Ri ban iasuk ma ngi.

Diang - Tang shu dep B.A bad ioh jingtrei jingktah ngan pyniathoh noh phi Deng, lada don u briew uba bit.

- Ri - I sngewbha bad wiat rymmuifñ- wa i mei phi lah wan kloi balei?
- Diang - Ngam sngewkhlaifñ phi khun. Oh! balei lah wai klas?
- Deng - Khie ia leit shim dawai ho khie ialeit noh lah wan i Ri.
- Diang - Kine te tang u Doctor hi, ngan sa leit lashai to
- Ri - Ia keifñ mei tang nangne ha Dhankheti ruh.
- Diang - Ka jingsngewthait ban leit doctor, to ia, ia kata.

CLINIC YM PAT DON BRIEW (NONGPANG)

- Ri - I Dr i don ?
- Receptionist- I don khie rung noh
- Dr - Phi shitom kumno kong
- Diang - Nga shu tlot bad king khlieh
- Dr - Phi kyrteng i ei, katno snem
- Diang - Nga kyrteng i Diang, 45 snem
- Dr - Dih tikna kine ki dawai ba kiew ka B.P. sa wan biang hadien shiphew sngi. thied kine ki dawai nangto na khmat.
- Diang - Katno kong
- Receptionist- Rs. 125/-
- Diang - Ianoh khun, donbok ba phi wan iing kloi
- Ri - Lah dep mei ia noh. To ho Don
- Don - U shu wiat bad kohnguh khlieh
- Diang - Peit Ri phi la heh la san wat ju iajan eh ia uno uno u shynrang lymda phi tip bha ia ka longiing longsem bad ka jinglong u. Ioh phi babe hadien. (I kren ha lynti)
- Ri - Shuh phi mei ito lei i dei i para jong i Doctor te ngi shu ialong paralok, i dang shu wan na Delhi. Phi mut dei i samla jong nga ne.
- Diang - Ngam mut ia ito hynrei nga shu pyni ia phi keifñ khun kumba nga ju leh naduh ba phi dang rit. Kynmaw ban da fiiewkor ia lade bad ia ki ktien jong nga.
- Ri - Ka dei keifñ mei kumba ong maphi.
- Deng - Wow lah da kloi wan, ioh dawai naei ka?
- Diang - Na Dhankheti saba donbok ym pat don briew
- Deng - Ri shim kane ka kot bad ka shithi ba wan ai i Ti Ti.
- Ri - Khublei mei Deng

HA IING KA TIP

- Tip - Don ale bam ja lang noh
Don - Ngam sngewthngan phi mei ba nga lah dihsha kdang ha iing u Teibok.
Tip - Phi la wan sha iing i khaduh, i Parad bad phin leit noh la shisngi.
Don - Ngan sa leit lashai mo mei ngan thiah noh ba nga sngewthait. hynrei baroh shimiet u pisa u lyng-a tip in treh ne em i Ri ban pdiang ia ka jong nga? in wan ne em lashai sha Lady Hyderi Park? Waw nga lynga ba nga ieit palat te Ri ia phi

HA LADY HAIDERI PARK

- Don - Marwei u la poi 10.00 A.M ha Park bad u shu iaid lynga-a shane shatai bad ka jingartatien tip la in pdiang ne em ia nga, in wan ne em. shiteng kynta la iaid ka por sngew kumba la shiteng sngi, hynrei ym i don dak ei ei. U la thangiong da ka jinglehraiñ bad jingsngewdiaw u mih ban leit phai noh sha iing, u da ngeit ba i Ri im treh bad i la kyntait ia ka jingieit jong u. Ngun u dem sha madan bad u iaid suki suki ba la khia palat ka jingsngewsih ba u la shah kyntait ha ka Ri. Khuk u iakynduh ia i Ri ha Gate jong ka Park, skhek u ieng bad peit sah ia ka.
Ri - Don! Phi lah poi slem
Don - Kumba iuhtdong bseiñ phi wan?
Ri - Hooiid keiñ nga wan map mo lah slem
Don - U shim ia ka kti to ale kata ngain iashongkai hangthie ha trai dieng (Jar kim nang ban kren tad haduh ban da poi ha jaka shong) To ngin iashongkai hangne.
Ri - Ka shong beit khlem ai ktien (bad ki shu iapeit iwei ia iwei shi slem jlang)
Don - Ri baieit nga nang pyrkhat ba phim wan shuh namar la palat ½ kynta ba nga ap.
Ri - Don, map nga slem ba nga hap pynaija shuwa ia i Deng ba i shitom i mei i la ong ap khop ia i Deng wat ieh, tang ba ngam lah ban khlem wan ban iathuh ba nga pdiang

hun ia ka jingieit ba nylla jong phi bad ban ai ruh ia ka jingieit jong nga ha phi.

Don - U khniot ia ka kti i Ri bad u jaw ummat kmen Ri nga ieit shisha ia phi hynrei lashai ngan leit noh ba la kut ka shuti. Te phi lah ma ban ri janai ia kane ka jingieit haduh bakut?

Ri - Don ngam pat ju ieit iano iano te kane ka jingieit nga la ai lut ha phi haduh ban da kut. Don ngan ym lah ban im ba phin iehnoh ia nga marwei mar ia sdang. Dei tang ma phi

Don - Phi lei phi don ha la ing, nga seh marwei sha ri nongwei bad ki nongwei, Hynrei to ngin batskhem ia uneu kynjri mar shiliang ka tduh. Ngan iathuh shaphang jongphi tang ha i thei marwei. Sa wan lashai mynstep sha stetion kali. Lada phim wan te ngan shu iam baroh shi lynter ka lynti. Kular... phin wan em.

Ri - To ngan wan... tangba ....

Don - Tangba, tang ba balei pat wan beit mo. Tang maphi ban ai jingtngen

Ri - To da ka jingieit ngan kohnguh beit

Don - Ri balei nga ieit palat ia phi? ngam kwah pyllait te ia phi. u khniot eh bad u doh ia ka kti i Ri.

Ri - Nga ruh ba nga la ieit palat ia phi, ngan sa bieje te Don ynda leit ma phi.

Don - Wat ong kumta. kynmaw ia nga, leh bha ia ka exam bad ri ia ka jingieit, ia noh ngin ia leit dih sha ha ABBA.

Ri - Ha ABBA, Ani ban leit ioh i ki briew te la dep em.

Don - Phi te tang ka Ani, shu kohnguh beit ia nga.

Ri - Rkhie- to ia mat jop ma phi

Don - Da kynmaw ho Ri ka sha nyngkong ha AB bad ngin sa pynkut ha u Y. Wat sangeh shiteng.

Ri - Sngap phi la peit lut sa ki briew.

Don - Mat peit seh ki hap hi te ban peit khamtam lei ha ka sngi iathoh te baroh kin iamih em ban peit ia ngi.

Ri - Ba ong sngap noh te, ianoh ia.

Don - Ngan leit on haduh iing.

- Ri - Wow! ynnai khie leit noh nangne
 Don - Ri ym.mmm la shai nga lah leit ruh to seh.
 Ri - Lah biang te khie leit noh.

HA IING I DIANG.

- Deng - Phi lah wan khun, ai sha noh mo ai bad u putharo
 Ri - Nga slem phi deng ba nga bud bun ki notes. te ngan khreh kot noh lada phi donkamei ei sa ong mo deng. Plied ia ka kot paw tang kadur i Don, sawa tang ka sur i Don. Ka pyrkhat sah ia u Don bad jaw ummat.
 Diang - Deng phi sngew kumno, phi lah dih dawai em.
 Deng - Hooiid i lah ai i Ri.
 Diang - Ri te balei phim shet shuwa tang kaja lap ba thngan pat i Deng.
 Deng - Wat pynwit seh Diang haba dang khreh kot iba pli.
 Dieng - Ri ale bam ja noh thiah noh sa khreh pat la shai ym dei ban shu khreh kot sah ioh ioh pang pynban.
 Ri - Ngan sa bam shibit phi mei ngan da khreh kot shuwa ba ngam pat dep.
 Diang + Deng la thiah sok sok ki pyrkhat ba ka Ri ka la thiah.
 Ri - Baroh shimiet ka shu lyng-a, pisa ba la kem ka jingieit ba palat ia u Don khamtam ba un leit noh sha jngai bah mar ia sdang, dangstep ka la dep dihsha bad ka ka khreh khriak.
 Deng - Phin leit shaei Ri dang step phyrngap?
 Ri - Ngan leit sha iing i Tri phi mei ngan leit ai ki notes bad ngan bud pat da kiwei.
 Diang - Ani kaba pli te balei ka phim bud suki baroh shi katta.
 Ri - Nga bud keifi mei tang ba ngam lah pyndep, nga la leit ho mei ho Deng.

HA IING I TIP

- Don - Thei nga te nga kwah ban iathuh ei ei ia phi tang lada phi kular ban ym iathuh ia i mei.
 Thei - Wa kaei eh kata kaba ym bit ban iathuh ia i mei nga te

- katba jia nga iathuh beit ha i mei.
- Don - Ngan sa iathuh keiñ hadien tangba mynta te ap shuwa wat pynsgewsih seh thei lashai ngan leit noh ruh, ba nga shaniah ia phi te ngan iathuh tang ia phi ban pynpeit lem.
- Thei - To kata ngam iathuh, iathuh kaei.
- Don - U pasiaw - Thei nga lah don samla te.
- Thei - Khlemraiñ wat nga ruh ngam pat don te hana ine i lah don samla.
- Don - To seh ngan nangbuh lypa shane nangpeit ma phi. Phi ruh wad noh keiñ ban kloï ma nga.
- Thei - Kumno kumno ka beh ban shoh ieit ia u para bat ka rkhië.
- Tip - Wow la kat kine ruh balei kumne ? ka rkhië artad bad rung shapoh kamra.
- Don - Thei ale ha Varanda ngan iathuh ia phi u tan na kti. Nga lah iaieit bad i Ri te sa nang pynpeit lem ma phi ioh i leh kulmar i khynnah te iba da i tynnad ha la ka shida im dei ruh i khun riewspah. Ngan sa pynithuh lashai ha steshon kali sa leh pariah mo thei.
- Thei - To lada nga lap ba ka dei ka khynnah kaba ym long te phi dei baniakhlad shisyndon em?
- Don - Lada la pynsissha katkum ka jingshem jong phi te ...
- Thei - Sladieng kim ju khih khlem ka jingbeh ka lyer ho Don.

HA STESHON BUS GUAHATI, SHILLONG

- Ri - 10.00 A.M thik i la ap ha Varanda.
- Don - (La pynhiar ki tiar na ka kali) Mei, Bih Bih nangap kine ki tiar mo. Ale thei ngin leit ia peit ka kali (Ha lyndet ka Bus ki ia ieng bad ki ia pynithuh iaithaw ia i Ri bad i Thei (nangta ki iawan lang)
- Thei - Te Ri sa da wan kai ha Clinic jong nga keiñ ba la ia i thuh ithaw.
- Ri - To thei ngan sa wan
- Don - Shongsuk mo Ri wat klet ia nga da lei lei ruh. Tangma phi.
- Ri - Phi ruh kumjuh leit suk mo Don. Ani! kynjah.
- Thei - Sa da iathoh shithi keiñ ban neh ka jingieit bad jingkyrmaw (ha ha ha ki iarkhië baroh 3 ngut.)

- Don - U mareh wut wut bad u la thep lut ia ki tiar hapoh Bus. Namar ba la khiih ka Bus, u doh sted ia i Kmie, i Bih Bih bad ia i Thei u leh kumba bakla u doh ia i Ri. Baroh ki shu iapeit lyngngoh.
- Thei - Balei mei phi peit lyngngoh ka pyrthei mynta te mei ngi ju ia khublei ieit paralok haba leit jngai lei lei, da kaba doh.
- Ri - Mar iakhiih ka bus, khlek kumba khlong ia u donnud i shu peit sah bad jaw ummat.
- Thei - Haba i ioh i ba i jawummaw i khot pynkloi noh. Ale noh Ri. Nangialeit ho mei nga don operation.
- Ri - Jar i sngap bad jaw ummat jrup jrup.
- Thei - Ri ym ju bit te ban iam haba leit jingleit shajngai sngap noh ba in poisuk. I Don i ieit bha te ia phi, ia leit kai noh bad nga sha Clinic.
- Ri - Ym long phi thei nga hap leit noh sha iing ba shitom i Deng bad i mei ruh in leit Dukan, ngan ap pat ia i Deng.
- Thei - To kata, sa wan ho ngan iathuh aiu re aiu.
- Ri - Khublei mo thei, tang shu ioh por nga lah wan ho thei. Marwei ha lynti ka pyrkhath ia u Don u ba ka ieit eh, khlem sngewthuh ka lah poi iing. Deng phin dih dud noh?
- Deng - Wow nga shit nga lyng-a phone kloii ia i Diang, balei kumta.
- Ri - Sha P.C.O- Mei wan kloii ba shitom eh i Deng
- Diang - Kit wut sha Civil hospital.

CIVIL HOSPITAL

- Thei - Wa I Ri balei shano kumne ?
- Ri - Thei ito i Deng ba nga ong hynne, nga tang shu rung hi i la lyng-a ym i don pyrthei shuh ba jur palat ka jingshit ngam tip shuh i long kumno.
- Thei - To ap ngan da peit mo i la examin bad hukum ia ki sister ban pyndait drip bad ban ai cold compress wut wut. Diang- Shaei phi wan ba phi iehnoh marwei ia i Deng, Lada phim lah te ngam lah ap hi.
- Ri - Mei nga khlem ieh slem hynrei tang shiphang ba nga donkam kyrkieh nga lah wannoh.

- Thei - Ale ngin rah noh sha ward, ka leit ngam jingshit haba i lah tymmen te, to ngin pyrshang katba lah. shu duwai ba u Blei Un pynkhiah ia i. Ngan ai da ka private ward ia i, nang leit shatei shajrong, ka kamra kaba 5.
- Ri - Khublei mo thei.
- Diang - Deng koit noh seh Deng, wat ju shitom maphi.
- Ri - Map mo Deng ba nga kum ieh ia phi, map wat sngewsih koit noh seh Deng.
- Diang - Khie leit thied ja ia nga, te sa leit noh maphi ngan ap noh tang manga.
- Re - Em phi mei ngan ap lang.
- Deng - Wow!wow! i shu kyrbeit.
- Diang - Deng balei Deng khie Ri leit khot doctor kloï balei kumne oh ine i sister.
- Sister - Ap ngan da khot ia i Doctor.
- Thei - I peit bad da kaba sngewsih i tap jaiñ noh. Ri nga sngewsih ba ngam lah leh ei ei shuh. I Deng i la khlad.
- Diang +Ri- Wow ko Deng baieit phi shu khlad jyndat khlem da shah ba ngin sumar hun. Leit suk mo Deng leit suk.
- Ri - Ap mo mei ngan leit khot ia i marit bad i nah nah. bad ka iam artad ka mareñ sha Secretariat. Kong khang noh ka dukan ia ngin leit khot ia i marit ba i Deng im don shuh hapoh Civil.
- Ri - Ñia i Deng te im don shuh ha Civil hospital mynta por 4 baje shano i marit.
- Marit - Balei? im don shuh i Deng? i shitom kumno? phi leit ia buh mynno ia i, kloï ia kmie khang ka ñing.
- Ri - I shu jur jingshit hynne mynsngi te ngi kit noh sha hospital bad tang 4 pm pat i la khlad noh, khlem pat ioh iathuh ia phi, Oh, i nah nah ruh.
- Marit - Khie nangleit khot ia i kong, i duh bad ki kynum sa iawan wut wut ngan nangleit noh ma nga ba don tang i Diang .....
- Hospital - Khrui la poi kiba ha ñing bad la pynkit noh da ka Ambulance ba la pynkhreh lypa i Dr. Thei, sha Malki.

Ha kaba lai sngi - La tep donburom ia i Deng bad i Thei i la wan
pyntngen ia i Ri bad i kmie man la ka janmiet haduh shi
taiew lynter.

Diang - Ani ko Ri ngin ym lah ban siew kylliang ia ka jingbha
jong i to i Doctor da lei lei ruh wat klet mo khun.

Ri - Ba la dung ngak u khnam jingieit jong u Don u ba long u
atiar ba bha ba i Dr. i la leh bha katne, kumta ka la shu
dem ngun sha khyndew khlem ai jubab.

Ki taiew bad ki bnai ki la iaied hynrei ka Ri jar jar hala
marwei ka la kan haduh ba teng teng ka shadem kum
ban pdang. Bun ruh ki miet ki shai tang ha ka jingkhuslai
bad ka la sdang ring raikhoh. dei tang ki shithi jong u
Don bad ki ktien jong i thei kiba pyntngen ia ka khyndiat.

Diang - Ko Ri balei khun phi i khuslai, ka bam kadih ruh phim
bam tikna mynta lei phi la ring raikhoh. Ia ngin leit pyni
Dr. noh, namar lada pang ma phi iap kloï ma nga.

Ri - Ngam shitom te mei tangba nga lah khrehkot palat.

Diang - To kata ha ba phim shitom dih da ka dud, da u Bourvita
ban khlaiñ ka jabieng bad ban koit ban khiah. Ni lah
slem palat mynta ka sngi, nga la leit ho.

Ri - Lah die ho mei, sngewbha se mei wan thied snepkor,
Oh! mei ngan wan slem mo ba dei ka sngikha i Riti, te
ngin ialeit na Class.

Diang - Wat pynmiet sha Mawlai ba tieng.

HADIEN BUNBUN BNAI

Ri - Ka Exam ruh la dep, te i Don ruh i la jan wan ka la shu
kmen tang da ka jingap khmih lynti ka sngew kumba u la
wan.

Diang - Mynta te ri nga la i tynnad ia phi i mat ba phi la dep exam
saba phi lah dih dud dih Bournvita. Donbok ba phin da
pass bha mo khun ban ioh kam ioh jam. Ani ka syiem
jong nga.

Ri - Dei ma phi keiñ mei ba pynlong ia nga kumne.

CLINIC

- Ri - Thei i Don i ong ba in poi lashai em?
Thei - In poi shibit phi ba i wan da ka flight te
Phone - Hallo I Don? phi lah poi seh?
Don - Bun briew ne ha Clinic
Thei - Ym da bun phi shim kren ia i Ri
Ri - I iam kmen ani phi lah da poi seh? Phin wan shane mar ia poi, peit ho ioh dom sa i mei. To to ngan ap. Ani ko Thei ka jingbiej hana in wan noh shane mynta mynta.
Thei - Ym sngewlah ap shuh em, mat ia wan sa ba duna briew
Ri - Duna? kitai pat
Thei - Oh! don mo
Don - Thei kumno ki iakdup iadoh u phai bad kdup sa ia ka Ri. Nga kwah tang ban wan noh.
Thei - Phi lah dih sha.
Don - Em phi mar ia buh tiar nga lah phet shane
Thei - Khie leit ia dih sha bad i Ri sa wanrah chicken chow ia nga de. I mei te in sa dom ho Don.
Don - Ia Ri, ieng te ba i thei i dang don briew.
Ri - Ap seh tang kine 3 ngut ruh, ngin ialcit lang.
Don - Peit sa kitai, kumne por lei te ter shi ter keiñ. Ia noh ia, ap ho Thei.

HA IING I DIANG

- Ri - Mei i Thei in sa wan kai shane la sngi U Blei
Diang - Oh to ! kata ngin khreh da ka ja mo Ri. In wan badno, katno ngut.
Ri - Shu khreh arngut keiñ, ioh i wanialam ia i Bih Bih.

SNGI U BLEI

- Ri - Pynkhuid iing, sieh syntiew, pynkhuid phyllaw etc.
Diang - Bunkam ha ka shet ban ioh leh burom ia ka Doctor kaba la leh bha ia i Deng, i shet doh syiar, dohblang, doh sniang.

- Thei - Ri--i
- Ri - Thei rung ale, are i Don rung.
- Diang - Balei phi i thait kane katne phi wan da ka kjat ne.
- Thei - Thait tang ba kiew une u thiep keiñ kong.
- Diang - Bym ju mlien te Doctor une u thiep u ba tan te. Wan rah kwai khun.
- Thei - Ngim ju bam kwai phi kong. Sngewbha ai da ka um.
- Don - Sngewbha Ri ai lem shi klat. Khublei ho
- Thei - Sngewhun sat kata ka um jong phi.
- Diang - Ba dei ka um shyngiar te Dr. Phim don duty mo mynta?
- Thei - Ba nga trei miet hynnin te nga lait noh mynta keiñ.
- Diang - Ine pat i dei i ei
- Thei - Oh nga klet pynithuh i dei i para jong nga i dang wan na Delhi ba i pule Engineer. I kyreng i Don.
- Diang - Ai da ka umsoh Ri.
- Thei - Em phi kong to ai tang da ka sha ba ngin ia leit noh.
- Ri - Leit noh kumno i mei i lah khreh da ka ja.
- Thei - Balei kong phi da pynshitom khreh ja. Ynnai phi nga sngew biej pynban.
- Diang - Ngam lah te Dr. ban siew kylliang ia ki jinglehbha jong phi khamtam na ka bynta i Deng. Te sngewbha wat kyntait bad ngan iai duwai ruh ba u Blei Un theh ki jingkyrkhu ha ka jingim bad ki kam jong phi ha kaba shakri bad iarap ia ki para briew. Lah 6.P.M to Ri khreh bam noh.
- Ri - Khat hi katba kwah mo
- Don - Sngewbha khat ma phi seh- wat ai doh sniang mo Ri.
- Thei - To iabam lang keiñ ba sngewbang.
- Diang - To kata khat lang noh Ri
- Thei - Phi nang shet bha mo kane ka dohblang lei te hai hai.
- Don - Dohblang hato khat lem shi dkhon ngan mad.
- Diang - Ngam da nang phi Dr.
- Thei - Lah pura ka bam ba bang palat
- Don - Sngewhun ymdei thei? phi nang shet bha mo.
- Ri - Khublei ba phi da iaroh ia ka jingshet i Mei

- Diang - Shu iohnam ba nangshet ha-ha-ha
 Driver - Kong Dr, i mei i phah khot ba don briew kiba pang, ki ap ha iing jong phi.
 Thei - Kata te mar ia dep bam la dei ban ieng noh mo Kong. Ri sa wan lashai sha Clinic mo. Wat sngew eiei mo Kong.
 Diang - Kam lei lei phi Dr. haba phi i ba iarap ia kiba pang ba shitom te.

HA IING I TIP

- Don - Thei ito i kmie i Ri iba pariah mo
 Thei - I Diang te wat la i die sha office ruh i long i briew iba donburom bha te Don baroh baroh ki burom bad iaroh bha te ia i. Phi donbok ban ioh kiaw kum ito.
 Don - Kumba ong ma phi nga ruh nga ioh sngew u Bok lei u ong wat khlad na i Ri, namar ba ka iing i Ri ka dei ka iing kaba da kyrpang ha shnong Malki.
 Thei - Don balei phim iathuh noh ha i mei?
 Don - Wa-wa! ade! ialade phim pat phohsniew te phi shu kyntur tang ia nga.
 Taci - Nga pat ba ngam pat don briew phi i
 Don - I Dr. Sumar pat?
 Thei - Hooiid ito iba bha, tang ba ia uba dih te ngam treh ba nga la iohi ia i pa la jong.
 Don - Tang ba dih i pa te, phi tharai ba ...
 Thei - Phi tharai ba kiwei kin khambha ban ia i pa. U i nongdih te u nongdih. Bha ba shong marwei ban ia u nongdih.
 Don - Leh shwa ma phi ngan sa iathuh pat sa nga.
 Thei - Don haba phi lah biang la ka por bad phi lah ioh ia ka briew te to nangiaid sha phrang keiñ.
 Don - Sngewdei hi, hato pyrshang twad jingmut maphi thei Ngan nangleit pat manga shatai mo.

- Thei** - Mei i Don i lah iaieit bad i Ri te phi ong kumno. Namar ka rta ruh i la biang, ka khynnah ruh kaba bha wat la ka dei tang ka khunbaduk, i kmie ruh i ba donburom donakor, nga te nga mon, phi pat mei.
- Tip** - U lah iaieit seh, I kmie jong i Ri i la tip? Nga ruh nga itynnad ia i Ri. Tangba tip i kmie jong i pat keiñ.
- Thei** - Kata keiñ to ngin sa ia peit ia kata (ieng noh)

Ha iing i Diang

- Ri** - Mei i Don i kwah ban iarken bad phi, in wan shibit janmiet.
- Diang** - Donkam aiu mo? to in da wan...
- Don** - Ri ko Ri.
- Ri** - Rung seh Don, shong- Mei i lah wan i la ap slem.
- Diang** - Oh! balei pat phim iathuh, phi lah wan. Ai da ka sha seh Ri.
- Ri** - Lah theh keiñ-Dih Don iohlap ba pjah.
- Diang** - Wa dih tang ka sha suda bam seh uto u jingbam
- Don** - Nga lah bam te kong. Khublei mo Ri.
- Diang** - Phi donkam aiu ia nga ieit?
- Don** - Nga kwah ban iathuh ia phi ba nga lah ia ieit bad i Ri te lada phin sngewbha ban pdiang ia nga da kaba shah ban iaiaid ia ieng bad i. Wat ban iathoh ruh nga kloï.
- Diang** - Phi dei i jait aiu i khun jongno?
- Don** - Nga dei u jait Saindur i mei jongnga i dei i Kong T. Saindur.
- I pa te im don shuh i la phet naduh ba ngi dangrit
- Diang** - I kyrteng iei mo?
- Don** - I Kyrsum
- Diang** - Phi dei i khun i Tip.
- Don** - Hooid
- Diang** - Wow! Wow! ani ym long phi ieit phi dei ban iakhlad noh shisyndon, kane te kaba sang. Haba nga pdiang ia phi la katta kum u khun te kumno pat ngan khot pyrsa em phi khun ym bit.
- Don** - Em phi mei wat shu kam khun kulmar haba ym dei . nga

u jait Saiřdur i Ri pat i jait Syiem te, wat shu kam kulmar keiř.

Diang - Em phi khun ymbit ho iakhlad noh shi syndon ymbit bad ngam pdiang da lei lei ruh.

Ri - Mei ngam lah shuh te ban ia khlad shah seh mei.

Don - Mei ngi la iaieit la slem bad ban pyniakhlad ia ngi dei tang ka jingiap . Wat ong seh mei kumta. Ngim lah shuh te ban iakhlad.

Diang - Nga la ong ym bit, ym bit.

Don - Balei kong kaei ka daw ba ym bit.

Diang - Ka daw ka long ba ym bit keiř(ka phet noh artad)

Ka Ri & U Don - Ki iai kylli , balei mo ym bit

Don - Ki khasi kiba shu kam kulmar te, hana khun ia nga. Ngam khlad phi Ri (Ka jingieit ka la nangjur pynban. Ri ngan rah bak ia phi nangne sha jngai bah.)

Ri - Ngan bud beit Don ia phi kat shaba phi ialam.

Don - Sa nangkhreh ngan sa iathuh ia ka sngi mo ieit. Mynta ngan leit noh.

Ri - Ia phet noh kloï phi Don.

HA ĩING I TIP

Don - Thei im shah phi i kmie i Ri i ong hana ba ym bit khlem ai daw, hana te ba i la kam khun ia nga.

Thei - Shuh lah biej imat ban shu wan kam khun kulmar. Ieh ngan sa leit ia kren ma nga la shai.

Don - Keiřnoh thei keiř, in ym shah hi lada leit mano mano ruh. Wat leit ioh lehraiř ei.

Thei - To seh ngan da leit, kumno in ong. I mei te nga la ong i mon hynrei lada im shah pat i Diang te, to ieh mo ngan sa iakren shuwa, khie ia leit noh la ka kam sa iawan sha Clinic shibit.

Thei - Nga wan sha dukan im don te nga leit sha ĩing, nga la ia iakren tangba i ong ym bit kumba iathuh maphi, i da i kthang ruh haba iakren bad nga. Ngam sngewthuh shuh balei? Im dom hynrei i kthang mynsiem. Te Ri im ju iathuh ei ei ia phi.

- Ri - Em keiñ im ju ong ei ei wat haba nga kylli balei ba ymbit.
 Thei - I kpa jong phi i dei i jait aiu Ri
 Ri - Tip seh haba i ong ba i lah iap naduh dang pun ia nga te im ju iathuh ei ei ruh.
 Don - Thei nga te ngan kit ia i Ri bak sha jngai bah ho nga la ong lypa
 Thei - Kata te phim dei u rangbah, kum u rangbah dei ban ap bad iaishah ba kan wan ka jingbha.
 Don - Ba nga dei u rangbah keiñ ngan kit noh.
 Thei - Khie ia leit noh sha iing khie.
 Don - Ianoh Ri
 Ri - To ho thei.
 Thei - Leit beit sha iing ho
 Don - O.K. Boss - Ri nga lah dep ot tiket sa mih lashai dang ngir ngan wan shaw 3 A.M. Wat kren iano iano ruh. Tang shu poi thiah noh rah tang kawei ka synduk buh lypa shabar ioh kylli i mei ho.
 Ri - To khie leit noh sa wan, ngan ap ia phi.

MYNSTEP

- Wut ki la ia phet baroh arngut
- Diang - Tang shu khie, Ri balei katta phim khie lano ngan leit dukan? Khie noh khie. I mih shabar are khlem khang iing imat mynmiet, wow ko mei kane ka Ri te phi. Ri balei phi khlem khang ka jingkhang mynmiet. (I leit peit sha kamra) Wa, ka leit shaei kumne. I mih sha bar, Ri ko Ri i pyrta Ri, Tip ka leit shaei kumne. I sliew noh ka ding i tiew sha shet ja artad artad bad ka lyngngoh, i nang tharai ba kan sa wan. Hynrei kam wan shuh la dap 8 A.M.
- Thei - Ko Kong i Don i khlem wan shane?
 Diang - Um wan lei shane? Ka Ri ruh kam don naduh mynstep.
 Thei - To kata ngan leit noh shuwa. I mih noh artad.
 Diang - Ka wan iawad Don shane hana ne tip ba ka lah ia plan lang ne shu leh mynwan kylli. Ban leit ym wan iing ka Ri te ngan pynkem artad phan dep.

HA ĨING KA TIP

- Thei - Mei ĩmat ki lah ia phet te, i Ri ruh im don naduh hynne dangstep i ong i kmie. I Diang lei te la i kum ka bieĳ ho, i la shu kren kulmar bad ka dom.
- Tip - Kata un iaphet shano- Ko pa, pa i Don naduh dangstep im don shuh ka synduk ruh ym don shuh.
- Kpa i Tip- Balei un shu phet lyndet jia aiu, ne phi mai ne Tip.
- Tip - Em nga khlem kren ei ei te pa.
- Thei - Imat ki lah iaphet lang ne, ka bha ba ai pulit noh phi
- Kmie - Balei u leit shano? u iaphet bad kato ka samla ne.
- Kpa - Imat keiñ , shi ki bieĳ. Ngı lei ngı ai lad te mo
- Thei - Ia ngin leit peit biang sha Malki phi pa ieit.
- Kpa - Ia thei ia (lap da ki para shnong khruı) I Kong Diang i don?
- Longkmie- Em im don, ngı lah leit buh sha hospital Nazareth ba im tip briew shuh. Ngı shu iohsngew kyndit ba i pyrta wow ko Ri wankloi da ka sur ba sngewpher te ngı ia wan mareh ba im tipbriew shuh
- Thei - Ia paieit ngin leit noh sha hospital.

HOSPITAL

- Thei - I kong Diang i don haei
- Sis - Ha I.C.U
- Thei - I shitom kumno sist?
- Sist - I long coma, dei na u heart
- Thei - Shah mo ngan peit.
- Sist - Shu peit wat kren mo
- Thei - Im i long shuh phi tharai sa tang shiphang i lah khlad. Te ieh ngan ap ma nga khie nangleit noh maphi ioh ki lyngngoh ha ĩing pat.
- Kpa - To, kadei keiñ khun ioh ki lyngngoh.
- Thei - I long kumno Sist?
- Sist - Ap mo ki dang peit ki Doctor.
- Dr - (Wan mih) kiba ha ĩing i Diang ale shapoh I.C.U

Longkmie- Ma ngi Doctor.

Dr - Phi dei aiu?

Longkmie- Ngi dei ki parashnong phi doctor ba im don ba hañing donkam ai snam ne.

Thei - La jia aiu doctor

Dr - Im don shuh te. Hap siew noh ia ka bill sa rah, lym kumta te ngin hap buh sha Dead House shuwa.

Thei - Ai ka bill ngan siew noh, sngewbha ia ap mo ngin iarah noh.

Longkmie- Phi iadei aiu kong ?

Thei - Nga shu ithuh paralok phi tangba ym don ba ha ñing te hap em ban iarap ap mo ngan da phone sha ñing.

Tip, Paieit- Ki la poi lang ban rah ia ka met ynda dep siew bill i Thei. Ka ñing i Tip kala pynlut nadong shadong ha kaba tep donburom ia i Diang.

Ki para shnong - Paieit ym pat don briew kiba bha kum phi, ban kit katne ia ka Rangli ka Juki.

Y NDA WAN NA LUM JINGTEP

Pynshlur - Pa ieit phi iadei aiu bad i Diang? Nga da sngew burom palat ia ka ñing jongphi.

Paieit - Shu iadei paralok ki khun te tang ba ym don ba peit te ym banse keiñ ban pyndonburom ia i bapli.

Pyn - Phi dei i jait aiu paieit? phi ia sah shano?

Paieit - Nga dei jait Lyngdoh. Nga sah sha Laitumkhrah Phi pat phi sah sha ei.

Pyn - Nga sah sha Mawprem, nga ithuh bha te ia i Kong Diang ba nga iadei paralok bha bad u lok jong i u Kyrsum ba la iap, uto te ha ka por ba u iap, ki khun ym lah ñiew ki lok ruh ade. U da jynjar sat te u shu shahbeh na kawei ka lok u ioh da kawei, ka nongdih kyiad te phi lah tip hi keiñ, sangsot phi u Kyr.

Paieit - Phi mut ban ong ba ka Ri ka dei ka khun jong u Kyrsum.

Pyn - Hooið keiñ, Oh phi ruh phi ithuh bha du. Iarap ma nga keiñ ba u poi bad ine.

- Paieit - Nangshong ho- Ia noh khun
 Pyn - Shong shuwa seh balei phi kyrkieh?
 Paieit - Rangbah shnong nangiashong mo.
 R.S - To khie khublei mo bah sa da iawan kai biang mo.
 Paieit - To sa nangiapait lem ma phi mo ia kaba sah.
 Pyn - Wa balei ki shu pheit jyndat kumto

ĨING KA TIP

- Paieit - Tip ale khun khang ka jngkhang - Peit shane i Diang pleng i dei i lok u kyrsum te tang ba u la phet noh tang pun i Diang ia i Ri. I ba pli i la shu ri beit tang ia i Ri. Te ka dei keiñ ba in khang namar ym bit ba ki iadei shipara na u juh u kpa. Sangiap sangim.
- Tip - Te balei pat i shu ong ym bit shi ym bit, balei im iathuh ia ka jingshisha . Phi tip naei pa, mano ba ia thuh ia phi?
- Paieit - U wei u paralok jong u Kyr uba tiplut nadong shadong u iathuh te ngam kwah sngap shuh nga phet noh. Lada u Don u iajot bad ka Ri te la sang ho, shipara.
- Tip - Wow ko mei kan jia lei kumta. Te ale khun. sngap i pa i ong ba i Ri i dei i khun jong i kpa jong phi.
- Thei - He! ka mut ngi dang iadei shipara keiñ mei. Wow la dep artad (ka iam bhu)
- Phone - Kring...ring...ng (Std)
- Paieit - Hallo! Oh i Thei i don . Shim Thei.
- Thei - Hallo! Ma nga i thei, Oh! i Don. Don phi don shaei? Sha Mumbai, ei Don wan nohseh ieit i mei te iba pli i la shu khuslai bad iam haduh la rai khoh. I Ri i don bad phi. To kata wan noh lashai mo baroh amgut. Ai ia u phone Number jong phi, Oh na P.C.O. wan noh da ka emergency flight. He shitom i Ri? ha Mahaveer hospital? To sumar bha ia i bapli. Phi dang don pisa? to kata.
- Paieit - U Don?
- Tip - U Don Thei.

- Thei - Hooiid mei ki iadon sha Mumbai baroh arngut, i Ri i don ha hospital ba i shitom. Ngan leit shaw lashai mo.
- Tip - Bha keiñ ioh u leh ruma te la iap artad.
- Paieit - Ia ngin ialeit lang ma nga bad phi keiñ thei.
- Thei - Em phi paieit ba shu leit mak mak te ieh ngan leit tang ma nga phi don pisa mei.
- Tip - Tang ine Rs. 50,000 te thei.
- Thei - Katto lah biang nga ruh nga dang don. To mo nga la leit. Ot ticket shwa.
- Paieit - Leit khun, U Blei Undon ryngkat (la leit bran). Ngi donbok phi khun ba don i thei ba i ba nang ba tip briew bad basmat ba sting kum u shynrang. Hynrei te la shu ia ang dheng.
- Tip - Ba i koit i khiah eh phi pa, ka kyrteng bad ka kam kada iahap mo Kduplut kitlut. Ba nga khuslai eh te pa dei ia u Don keiñ ba um ju sngewthuh eiei. U shu leh banang ba tip lut. Ap ngin iadih noh da ka sha ne phin dih da ka dud bad u Bourvita
- Paieit - Bha kata phi yn nai sha- Are i thei i lah da wan phi, lah da ioh ticket.
- Thei - Kloi ba nga donbok ba don u C.M. te nga tang shu pyni ia ka certificate u C.S, i shu phone beit bad ngi ioh da ka 4.30p.m flight. khreh noh mo ba dang bunkam pat ha Aerodrome.
- Tip - Oh ka ja ruh ngam pat shet te phin ialeh kumno
- Paieit - Koit koit ngin sa ia bam sha lynti baroh. Tip thep tang kawei ka soptipoh bad soptithiah. Ka kali pat thei.
- Thei - Kan wan da ka taxi jong i bah Rit, oh i lah da wan ia noh paieit lah 11-15 A.M. to ho mei wat da khuslai than.
- Tip - Peit ho wat iakren ei ei shaphang jong i kmie i Ri.
- Paieit - To phi lah don manga ruh phi dang pyrkhat aiu pat shongsuk ho.

MALKI

- Ki shnong ki dang ia shongkai miet ha iing i Ri
- R.S - Kum kane ka jingia ta yn ialeh kumno ban shu ia shengsah kumne ruh ngin ym lah bad kam dei hi ruh. te kam bha ba ngin ia leit wad ia ito i paieit sha Laitumkhrah ban ia pyrkhat lang ban wad ia ka Ri.
- Longkmie-Toi te mo wei kiba la kit la bah katto,sa ba dei ruh ki briew kiba sngewthuh ki lah keiñ ban ai jngmut mo.
- R.S - Kong khet te ngin ialeit noh ma nga, ma phi bad i President ka Seng Longkmie shuwa mo
- Kong khet-Long keiñ. shu wad la ka wad iing i Dr. Saiñdur tharai lah lap hi. Ngin ialeit noh lashai mynstep ha ka por 7.AM mo. Bah Bah leit lang bad me ruh mo, sngew lyngong lngong lngong eh me.
- Bah Bah- Khot kat maphi u R.S hap kohnguh beit keiñ.

HA IING I TIP

- Bih Bih - Mei peit kitai ki briew ki wad iano ?
- Tip - Mih ha baranda
- R.S - Haei phi kong ka iing i Dr. Saiñdur?
- Tip - Dei hangne keiñ tang ba im don shane. Balei mo.
- R.S - I Paieit pat i don? ngi wan na Malki.
- Kong K - Ine i dei i R.S te ngi kwah ban iakren khyndiat.
- Tip - Oh! ale rung ia shong seh. Nga dei i khun jong i Paieit keiñ, tangba i pa ruh im don shane, iathuh ha nga baroh lada long.
- R.S - I paieit i leit shano Kong
- Tip - Ki ialeit sha Mumbai.
- R.S - Ngì mut ban iawan wad jingmut lem keiñ ba ngin ialeh kumno shaphang i Ri ngin ai pulit ne ngin iawad shano mo?
- Tip - Nga sngew ki ong ba i Ri i leit sha Mumbai te ma, ma, ki ia leit wad shathie keiñ phi
- Kong khet - Oh ka leit sha Mumbai to kata lah donbok eh ba lah iatip mo Kong.
- President L.K- Tangba tip ba ka dang im lah biang, te ba la lait taiew bha ba khang tala noh ka iing mo R.S. Ia kata ngin ia leit noh.

- R.S - Ka khynnah runar ka shu pynkulmar shnong kaba la khong kpa ban pynjynjar ia ngi. Te kanda poi sngewbha pyntip lem mo kong.
- Tip - Ngan pyntip kumno keiñ, sa shu wan kylli hi keiñ la shai mynstep mo.
- Kong K - To kata ngin ia ieng shwa mo.
- Tip - Sngewbha da ia dih sha keiñ lah tiew oh kane lah poi.
- Phone - Kring...ing...ing- Hallo! Oh Thei lah lap, to, to da ia sumar bha mo, ong ia i pa ba in da sumar bha ialade.
- Tip - Ki lah lap ia i Ri tang ba kim pat iathuh ei ei
- R.S - Kin wan poi lano?
- Tip - Kim pat tikna
- R.S - To tang ba lah lap ngin sa wan pat mo kong sa ba ngin ia leit bylla pat.

JANMIET HA IING I TIP

Baroh sawngut ki la ia rung.

- Tip - Phin ia dih sha shwa ne
- Kpaieit - Ngan sum shwa phi khun
- Thei - I Bih Bih i don? phah tiew sha shwa phi mei
- Tip - Lah ar taiew mynta ngam sngewthuh sngewthaw shuh kumno ba ka leit ka por. to tangba phi lah iawan.
- Don - Map mei baieit nga la leh palat shisha haduh ba phi la kylla dur katne ngam shym poi pyrkhat.
- Tip - Nga dei ka kmie ba kha ba pun te khun, nga la map bad ngan iai map ia phi namar ba nga ieit eh ia phi ki khun
- Ri - Nga kwah leit noh sha iing te Kong, tip i mei katta....
- Don - To keiñ ngin sa ialeit lang ban pan map na i mei jong phi.
- Tip - Em da sum da sleh phin da jah thait ngin sa ia leit lang keiñ.
- Thei - Mei, paieit ale - Kumno ngin iathuh ia i Ri ba i kmie im don shuh.
- Paieit - Leh ngan sa iathuh manga shibit da kaba suki jai.
- Ri - Ani sngew pyngngad kdar mar iadep sum.

- Paieit - To keiñ ngin ia bam ja noh shwa lah 10 P.M
- Tip - Ale ngin ia bam noh keiñ. I Don te lah thiah ngai ngai mar iadep bam.
- Paieit - Ri phi ruh khie thiah noh ngin sa iashong kai pat lashai.
- Tip - Yn ialeh kumno mei, pa ia i Ri
- Kmie - Ia pyrkhat ma phi keiñ nga lei te ngan ong kumno.
- Paieit - Phi i tlot bha ba yn nai pynkhia kai ia phi khie thiah noh. Ngin ia leh hi ma ngi.
- Kmie - Ka dei phi kpa ngan thiah noh mo Tip.
- Tip - Khie mei khie.
- Paieit - Hangne te la ia kynduh mawsiang ho, hap ban da ia pyrkhat bha kumno ban pynsgewthuh ia i Ri bad u Don ba ki dang iadei shipara u juh u kpa.
- Tip - Kata keiñ pa ban pyniashong ruh sang ban pyniakhlad ruh ioh i la armet.
- Paieit - Ban pyniashong lei te horkit hordang ym bit, dei hi ban pynsgewthuh ba ki dei ban iakhlad shi syndon. Ngam tharai ruh ba in shu kloi armet, ngin pynsgewthuh ba ki dei shi para bad ba kin iaieit ruh kum shipara.
- Tip - I Ri lei mynta te sa tang marwei ym don shuh mano mano te in shong badno keiñ. Nga sngew kit ram, sngew sangpap phi pa. To ieh ngin sa iakren lashai mynstep ia leit thiah noh lah shiteng miet. Peit i Thei lei lei i lah iohthiah haba shong. Hei thei leit thiah noh.

MYNSTEP

Baroh ki lah iakhie.

- Bih bih - Ale ia dih sha noh lah dep theh.
- Ri - Ai ka dud ngan leit ai ia i paieit bad i meieit.
- Paieit - Wa to khublei mo Ri. U Don u lah khie?
- Tip - Don khie noh lah khot i Paieit. Ki lah dep dihsha bad iashong khruai ha kamra i paieit.
- Paieit - Ngi baroh shi iing ngi dap da ka jingkmen kaba khraw ba u Blei U la ri la sumar ia i Ri bad i Don na baroh ki

jingma jingmynsaw kumjuh ia ngi ba ngi la poi suk sha la iing. Ban da ym dei i thei te shaei ngin wad ia phi baroh arngut. Ngì donbok ruh ba ngi la ioh sa iwei i para ha iing jong ngi.

Bih Bih - Para? para aiu ita paieit shano i don.

Paieit - Kdup ia i Ri ine keifi i para jong phi.

Don - Shi para? shi para kumno haba i Ri i dei i Lok jong nga te i Bih Bih i dei hynmen kysie em paieit.

Ri - I shu peit kamon kadiang da kaba lyngngoh. Kumno shipara, Em i mut para kysie mo paieit.

Paieit - Em Ri. Phi bad kine phi ia dei shipara. sangiap sangim ban iashong kha. Namar ba i Kpa jong u Don ynda i la phet na i Tip i sa leit shong pat ba i Kong Diang (bam kwai ha dwar u Blei) iba dei i kmie joing phi.

Ri - Kumno phi ong ? Ban kwai ha dwar u Blei? Balei i mei im don shuh seh.(ka iam artad balei phi ong iap ia i mei jong nga.

Tip - Ri sngap da sngap shwa ngin da iathuh, tang hadien ar sngi ba phet ma phi i Diang i la khlad hapoh hospital. Te ma ngi ngi lapynlut nadong shadong bad la tep donburom ryngkat bad ki shnong. Ngim ju tip ruh ba phi dei i khun u Kyrsum dei tad haduh ynda la dep tep ba wan shongkai uwei u briew uba kyrteng u Pynshlur, ba u sa iathuh khana lut plain ha i pa ba ngi sa tip ba phi dang iadei shipara.

Ri - Wow ko mei baieit phi da iehnoh marwei ia nga, kam myntoi shuh ba ngan im, mei wow ko mei shano phi don map mei map ia nga ka khun tamsneng. Balei kein mei phi buhrieh, balei phin iathuh shai ia nga, phi shu ong ym bit shi shi ym bit, ngan leit noh sha iing.

Thei - Ri en noh shwa ngin ialeit noh sha iing.

Ri - Wow ko mei baieit map seh mei ia nga hangno ka jingtep i mei wow shano i mei.

RANGBAH SHNONG MALKI

R.S - Ki lah ia poi kong (U phone)

- Tip - Hooïd ngin sa iawan mynta shato
- Don - Balei i kong Diang im iathuh hok naba sdang. Shu ong ymbit, ym bit, ym bit, dei i Diang keiñ iba pynjot ia ngi.
- Thei - To Don wat da kren than, lehse iba pli i sngew lehraiñ ioh i don ei ei kaba im kwah ba phin iatip
- Tip - To Don bad Ri- Yn nai ia kren ei ei ia i bapli iba ym don shuh bad iba la khlad ruh da ka jingpang heart na ka bynta jongphi arngut. Te mynta ngin ieit kum shi para ban ia panmap, dei ne em?
- Thei - Ka dei keiñ kane baroh te dei ka pop i pa phi.
- Paieit - Kum shi iing shi sem ngin ia leit sha iing i Ri sha Malki.
- R.S - Oh phi lah iapoi paieit
- Paieit - Hooïd keiñ, peit Ri ka iing jong phi.
- Ri - Wow ka iing thylli. Mei ko Mei shano phi don mei? Balei keiñ mei phi leit lyndet, ngan lei pat ban im marwei.
- R.S - Sangpap ia ka khynnah bapli ba ka leh biejj.
- Kong Bon- Mynta te ka lah kmen ba lah iap ka kmie, kan sa leh katba kwah.
- Kong Suk - Haba lah ioh ia kaba kwah te ka kmie aiu kata ka bainong te kan sa bam baroh shiryta.
- Kong pyrkhat - To ynnai iakrenthan haba dangkhluit ka snam te mano bym bakla.
- Kong Suk- Bakla ne baleh khnang nga te ngam iaroh. Kumba leh ka Diang bapli ruh ka dangnud ban phet ban haram phan sa bam ia kat kaba pha kamai.
- Kong Bon- Ia uba bet te hap bam em.
- Kong Kysiew- To keiñ noh yn nai ia bishar than ioh kyrtoh lyndet sha lade. Ngì ruh ngi don la ki khun kynthei shynrang ale ngin ia leit bud lang sha jingtep.

HA JINGTEP

- Ri - Wow ko mei baieit shisha keiñ phi thiah hangne marwei Dei manga mo ka daw ba phi khlad lyndet na nga? Map ko mei baieit eh jongnga map ia nga ka khun tamsneng, (ka da pasngoh ia ka khlieh la jong bad ka

lynniar lympat ia lade) balei mei balei phim iathuh beiti nga, wow lyndet phi khlad, kren seh mei baieit kren ia nga tang shi kyntien, Nga ruh wan shaw noh ngan lei ban im hangne ha pyrthei marwei, mei ko mei (ka kyllon bad iapler jar)

Ki para shnong bad kiba ha iing ka Tip-- kim lah satia ban khlem jaw ummat ia kane ka jingiohi bad ka jingiam myllung da ki ktien ba ka pynmih.

Don - U iam rangbah bad u rah ia ka Ri- Ri ianoh I Kong Diang im shym poi pyrkhath mo ba ka jingbuhrieh jong i kan poi haduh katne. Thiah suk kong Diang map ia ngi.

Ki shnong bad baroh - Kim nud ieh bad ki ap baroh shi janmiet.

Thei - Mei ngin iasah noh ma nga bad i Don namar ba ym long ban ieh mynta ka sngi.

Tip - Ngan leit noh tang ma nga sha iing keiñ ba don i pa i mei mo.

Don - Jar u sngap u shu kohnguh tang ka khlieh.

HADIEN SHI TAIEW

Haba la leit shi taiew ka por ka Ri ruh ka la sdang ban peit mat baroh ki lok ki jor ki la leit trei leit ktah sha la iing bad ki wan pat tang ha ka por janmiet. U Don ruh u la donkam ban leit jingleit kumta u khroh ia ka.

Don - Ri ia leit lang sha iing shiphang

Ri - Khie leit noh tang phi ieh ngan shong marwei ruh kam lei lei.

Don - Ngam sngewsuk te ia seh leit lang.

Ri - Ngam pat kwah mih te Don khie seh leit tang phi.

HADUH SHIBNAI SHITENG KA RI

Haduh shibnai shiteng ka ri ka leh palei hynrei napoh napoh ka wad jingtrei sha bar jylla ba kan ioh phet noh na Shillong. U Don um tip ei ei ia kata bad u la sdang leit trei noh.

Postman- Shithi jongphi Kong.

Ri - Are ka appointment L.D.A ha Calcutta ngan phet noh mynta shwa ban wan i Don- Wut ka lum ki jaiñ bad ka Reserve da ka Tourist taxi sha Gauhati.

Don - U la wan trei janmiet hynrei u shem ba kam don ha iing te u la lyngngoh bad mareh ban pyrshang wad ha shnong hynrei um lap u la ioh pynban da ka shithi napoh syngkhlieh.

Ri - Don ngam lah ban im khlem ma phi, ngam kwah ruh ban pynlehraiñ ne pynshitom ia phi sa shisien kumta ngam kwah ruh ban pyniap ialade hynrei ngan ri ialade bad ia i khun kumba nga la kular ia phi. Nga kyrpad ba phin klet noh shisyndon ia nga wad noh da iwei namar ba nga lei ngan sa ioh paralok bad i khun. Nga panmap ia phi bad kiba ha iing jongphi naduh ka mynsiem Good bye Dear. Ever loving you. Dei tang phi ha ka jingim jong nga.

Tip - Ani kane te dei ka kynrad mynsiem shisha phi Don te nga ngeit ba ngin sa lap hi ia i bad i khun ha kawei ka sngi.

Don - Ba ngan da tip te ngam la shu ialam lang kat shaba lcit ne wan buh beit sha iing ba don ma phi ha iing.

Tip - Kaba dei ban jia te ka jia beit keiñ. To shu ngeit ba ngin sa lap hi ia i in rieh shaei, nga kmen pat ba ka dei kaba sngewthuh bad tieng ban leh pop. Bha te ba ka shu phet ban ri pynim ia lade ban ym ioh i shuh ma phi, khnang ba phin klet bad wad noh da kawei.

Paieit - Haba sang te mo, nga sngewhun ba ka phet ruh wat khuslai Don im lei lei i Ri in sa long bried manbried bad in sa long ruh ka kmie kaba stad ban hikai ia i khun. Ia noh sha iing, ngin lum lut baroh ki tiar ki tar ha kawei ka kamra bad ngin shu ai wai noh ia kane ka iing. To sdang ialum noh ngan nang leit iakren ma nga ia u Rangbah shnong ban pynai wai lem.

Don Ia ka baiwai pat?

- Paieit - Sa pynthep noh sha Bank keiñ
- Don - Phi tip paieit kane baroh ka leit jia dei na i kmie i Ri te ba i buhrieh, nga keiñ nga khie bitar te haba nga pyrkhat ia ka jingleh i Diang ia la i khun bad ia ngi.
- Paieit - Ym dei i Diang ka daw ka tynrai ka daw te dei u Pynshlur keiñ ba u pynjot ia ka iing jong ngi bad ia i Diang bapli.
- Don - Ngan da pynhiar kput ia u Pynshlur.
- Tip - Don to ynnai kynnoh iano iano ruh shu pdiang beit ba dei ka jingpyniaid bastad ka jong u Blei na ka bynta ka jingbha jong ngi. Iai ap ia u soh bathiang ka jingkyrkhu ba u Blei Un leh halor joing phi bad i Ri ruh in da long brieve manbrieve.
- Phi lei dang don ma ngi ki ban iarap; i Ri lei i kynthei tang marwei bad la i khun ha kpoh katno i khlain ban kit da kaba shaniah ha U Blei, I Ri i dei shisha ka kynthei baskhem ha lade.
- Shisnem la iaiaid ka por khlem sngewthuh bad ka kut tang ha ki jingkhuslai ia u Don marwei. Um tip shuh shano un wad ne shano un thud.
- Postman- Ka shithi bah.
- Don - Meime, thei ei thei- I Ri i lah iohkhun kynthei lah shibnai, ki ia khlaiñ baroh arngut.
- Thei - I don haei? Hato pyni, wa! khlem address te ngin leit wad shano postal address ruh na “Shillong te. To mat dep tang ba i lah pyntip U Blei Un kyrkhu ia ki ba kin nang kiew shakhlieh.
- Don - Lah ioh khun te i Don. Uda kmen, sa shiphang pat u iam namar um tip shano ki don. Phi te Ri iba stad shisha ban pynlamwir ia nga. Tang maphi mo ieit.

HADIEN 20 SNEM

- Ri - Pynhun mynta ba phi la dep B.Sc phi dei ban leit shuh shuh sa ka M.Sc ne kumno.
- Pynhun - Nga leit noh da ka Architect Engineer phi mei.

Ri - To kata lei kaba bha eh da leh minot.

HADIEN 25 SNEM

Pynhun - Ka la pyntrei ia kawei ka Hotel kaba heh bha ha Calcutta bad kaba da itynnad shisha, ka kyrteng jong ka ka dei Royal Hotel.

Ri - Nga la kmen phi khun phi la ai burom ia nga da kane ka Hotel kaba baroh ki da iaroh ianam iaki matti jong phi.

Don - U poi sah ha katei ka Hotel bad u ruh ba u dei u Engineer ia lade te um lah khlem iaroh. Kumta u la kylli ia u Architect jong ka, na u Manager.

Manager- Ka dei kawei ka Kynthei Khasi kaba la im la kha hapoh Calcutta.

Don - Sngewbha ai ia ka phone number jong ka bad ka home Address.

Manager- Ka por jong ka kaba bun ka don ha Office te leit sha Office.

Don U la leit sha Office hynrei kam don ba ka leit jingleit.

MYNMIET

Pynhun - Mei hynne ki iathuh ba wan uwei u Khasi hapoh Office ha ka por ba ngam don te u shu buh ia ine Card

Ri - Ka kyndit ba dei u Don, u mat ia dep lashai ngi hap mih dangstep ban leit sha Orissa ba nga donkam. Sa pyntip noh sha Office ba phin ym leit trei la shai wat da iathuh ba ngin leit shaei.

Pynhun - To kata Oh hooiid mo kato ka kam jong phi,

Don - U la leit biang sha office ha ka por 11 AM hynrei kam don kumta u la pan ia ka address bad u la leit wad sha iing.

Ri& Pynhun- Ki sah ha Orissa shitaiew, ynda la wanphai ki plie ia ka (letter box)Synduk shithi bad ki ioh ia kawei ka Card. Appreciation Miss Pynhun see you next time please write

to me in this addres .Donbor Saifidur, Chandi chauk Delhi.

- Pynhun - Peit mei Mr/Miss/Mrs ruh khlem thoh N/Old Delhi ruh em pin code ruh em.
- Ri - Tar beit seh sa kum kito ki shithi kai. Hynrei hapoh la ka mynsiem te ka la shon bad ka la shu khuslai beit ioh un lap ia ka shisien ka sngi, kane ka jingkhuslai ka la ktah ia u heart.
- Pynhun - Balei mei, phi khuslai eh iaei te katne katne, to seh mei yn nai da pynkhuslai eh. Iathuh seh phi khuslai iaei?
- Ri - Nga khuslai ia phi keifn khun ba phi la 28 snem ka rta ruh phim pat shongkurim te ngam khuslai mo khun, ia nga te phin sumar ma phi. Iaphi pat mano ban sumar ban pynsuk ynda phi la tymmen baieit.
- Pynhun - Wa phi te mei phi lah biej dang kat nga ruh ngan sa ioh hi te. Wat leh biej phi koit noh. Mynta phi itlot ap ngan phone doctor.
- Dr - Ialam ia i wut wut sha AIMS shim kane ka kot wanrah sha hospital mynta mynta ngan pah da ka ambulance.
- AIMS - La sumar bad i la khlaifn, kumta ki la ia wan phai noh sha Calcutta.

HA IING KA TIP

- Don - Phi tip keifn mei nga leit sah ha Kamra ka Hotel kaba heh bah ha Calcutta bad kaba da itynnad bha kaba da iskhem ruh. Te nga kylli uei u Architect uba thaw ki ong pynban ka kynthei khasi kaba dei ka jait Syiem. Nga la wad shi wad hynrei ngam ia kynduh ba kaba bun kam, nga la leit haduh ha iing, hynrei ki ong ba ka leit shabar te nga shu shon jngmut ioh dei ka khun jong nga ne.
- Thei - Keifn ko Don shu mut dur beit, ban peit da ka briew ruh em shu shong sah marwei bad shu phohsniew beit katshaba leit tang ia i Ri.
- Don - Phi lei haba phi lah ioh la ki khun sa ban ioh khun ksiew te to nang pynkhreh la ki jainsop mo um. Nga te one

woman man, I believe one daughter or son and that is why I am happy.

- Thei - Ew happy keiñ happy hana bad la ka khmihlynti shu ap sah rhing lano ngan ia kynduh. Haba kut pat hap ha nga.
- Don - To ngam treh pynkit hi tang ba nga la im hok bad nga la bat la ka kular bad i Ri. Ka khun ngan sa iakynduh hi bad kan ri ia nga.
- Thei - Wow, wow , wow,- Khie leit wad shuwa ia u Hati sa iakut keiñ ka dor bniat.
- Don - Naduh ba ym don shuh i paieit saba la bun kam i mei ha ka ri khun ksiew khun miaw te ngam don paralok shuh ban pynshngaiñ ia nga. To ia kren beifñ ei hynrei ngan sa suk ho thei.
- Tip - Haba la im hok leh hok te khun u Blei ruh un kyrkhu hi keiñ phin suk haduh ba kut. Ngan kyrkhu ma nga ka kmie. Mynta lei phi lah shongthait te phin khuslai lei. Kine ki pyrsa kyrhai te yn khuslai ia ei.
- Don - Em mei ngam khuslai, ngan suk namar ba nga la bet ia u symbai ban suk. Ngan hap leit sha Delhi phi mei ba bakla kata ka pension.

HA DELHI

- Ri - I shah sumar ha AIIMS ha Delhi ba la kiew ka B.P. saba don ka jingpang heart. I Pynhun bad arngut ki khun bad i lok ki sah ha International Hotel.
- Don - U leit peit ia u paralok ba pang ha AIIMS u la iakynduh ia iwei i kynthei Khasi iba na Malki. Haba u ioh i khasi u la leit kren pariah namar sha ri nongwei tang shu iohi ia ki para khasi katno ka ktah bad sngewieit. Kumta u la kylli i wan leh aiu, i dei naei bad kumta ter ter.
- Kong Titi- Nga dei na Shillong nga shong ha Malki phi pat phi dei iei phi sah haei bah?
- Don - Phi wan lei shane? nga te nga sah ha Laitumkhriah
- Titi - Nga phah sumar ialade
- Don - Phi dei na Malki te phi ithuh ia i Ri Syiem.

- Tity - I Rilatrep em ngi iadei paralok bha keiñ , ito ruh i don hangne keiñ ba i phah sumar ialade.
- Don - I don hangne? i shitom kumno? Ha sngewbha ia seh ialam.
- Titi - To ia ngan shu pyni na bar mo ba nga lah dei por dih dawai.
- Don - To khublei shibun mo ngan sa wan rung shibit ha phi. Ri ngi ia kynduh hangne mo balei phi long kumno, u kdup u doh da ka jingkmn bym nang batai.
- Ri - Don kumno phi tip ? Balei phi wan?
- Don - Ka jingieit bashisha nylla ka ring. Phi keiñ ieit phi ring. Nga wan ban pynbeit ia ka pension te pleng dei ban ia kynduh ia phi.
- Ri - Kummo phi poi hangne.
- Don - Nga wan peit ia u paralok te nga ia kynduh pynban ia i Titi i sa iathuh ba phi don hangne te nga wan rung bad lap shisha ia phi baieit eh.
- Ri - Phi lah donkhun katno ngut.
- Don - Tang iwei i khun na i Ri keiñ
- Ri - Shisha shisha ka iam artad. Khie leit noh ioh lap ba wan i Pynhun.
- Don - I Pynhun i khun jongphi?
- Ri - Hooiid i khun i Don.
- Don - Ngan ap triang ban iashem ia i.Ri to sngewbha map ia nga wat leh kum i mei jong phi.
- Ri - Ka iam bad sngap jar khlem nangkren shuh.
- Pynhun - Mei mei balei mei kumne pat.
- Ri - Kam lait kren shuh ka shim ia ka kti jong ka bad ka kti u Don I Pa...pa... jong... phi bad kam tip briew shuh.
- Pynhun - Doctor Doctor wan kloii
- Dr - Ka la examin bha bad ka la ong. Sngewsih im don shuh.
- Pynhun - Ka iam wow komei baieit da kumne mo ia nga.
- Don - Ri baieit phi hun mo ba nga la poi, to leit suk Ri nga nangkmn ba nga la lap pat ia phi hadien 35 snem.Hynrei ngan ym lah ban siewdor ia ka jingkdor jong phi haduh ban dawai ka jingim, lehnohei mo Ri ki jingpyrkhat jong

nga. Mar shu ia kynduh phi khlad noh syndon. Ah phi te phi la suk nga seh ieit hangne sa aiu shuh ngan mad. Khublei ieit ngan iai sngewnguh eh ia phi ba phi long iba stad bad ai ban long ryngkat bad nga da i Pynhun i khun baieit eh iba phi la kit shitom tang marwei haduh mynta. Wow Ri baieit nga tmanng nga pangnud palat ban duh noh ia phi ha kum kane ka por. To leit suk kynmaw lem ia nga u ba pang dohnud shirta.

Pynhun- Lah biang ngin ia leit noh sha Calcutta.

HA CALCUTTA

Ki Lok - Dkhar bad Khasi ki da wan iam pangnud bad la tep donburom ha ka Balang Baptist Church. Te hadien ba la kynjah briew ban wan kai. Tang arngut ki iashong.

Pynhun - Nga lyngngoh ba ngam ju tip ba nga don pa pa. Phi dei shisha shisha i Pa Pa jongnga. Nga la shu pdiang ha ka jingdum tang namar ba pynkam i mei ha shwa ba in khapbrip syndon la ki khmat.

Don - Pynhun-Pdiang ia nga nga tyrwa da ka jingsngewrem ba nga dei shisha i kpa jong phi hynrei na ki daw ba eh palat ngim shym ioh ban iashong ryngkat haduh ba ngi la pyrshang ban leit nohiap lang. Hynrei dei tang na ka bynta ka jingstad jong i Mei jongphi ba i da ieit eh ia phi bad ia nga ba ngi la lait na ka pop pyniap hi. I thoh da ka shithi ia nga ba ngan sa iashem pat; i phet noh ia lade shano ruh ngam tip. Nga la wad kylleng hynrei ngam shem.

Pynhun - Sngewbha iathuh ia nga, kaei kaba pynlong kumta?

Don - Khun baieit ialeit shuwa sha Shillong ban leit peit ia ka iing i mei jongphi, phin sa tip lut ia kiei kiei baroh.

HA SHILLONG (LAITUMKHAH)

Don - Mei shim ine i khun jong phi i Pynhun Syiem iba na Calcutta tangba im nang kren Khasi shuh

Tip - (Da ka English) I khun jongno mo Don ?

Don - I khun jong nga bad i Ri.

- Tip - I iam kmen- Khun baieit eh jong nga, wow nga la ioh khun khlem poi pyrkhath shuh hadien 35 snem shano i Ri pat.
- Pynhun - I mei i la khlad na ngi ha ka sngi ba poi i Pa pa.
- Don - Nga leit sha Delhi ban pynbeit ia ka pension te don iwei i paralok ha AIIMS bad dei hangta keif ba nga lap ia I Ri ba i phah sumar ba i la shitom eh, nga la ioh ruh ban iashongkai bad i shipor. I ruh i la kmen palat ban iashem bad nga ngi la ia pynpaw lang ia ka jingkmn. I la beh noh ia nga shwa ban wan i Pynhun, hynrei nga la pynpaw ba nga kwah ban iashem ia la i khun. Kumta tang shu rung i Pynhun hi la kylla ka jingshitom bad la khlad noh hadien ba i la pynkhamti bad pynithuh ia i Pynhun ba nga dei u Kpa jong i. La tep donburom ruh ia i ha Calcutta da ka Balang Baptist.
- Tip - Oh itai i Thei i lah wan iew. Thei ale kloieit ka khun i Ri, Pynhun ine i kha rangbah jong phi.
- Thei - Wow ko khun baieit, i kdup i doh bad i da iam ngam ju poi pyrkhath ban dang iashem bad phi. Shano i Ri pat.
- Pynhun - Im don shuh.
- Thei - Iam kynsan, wow ko Ri shano phi shu khlad lyndet na ngi wow ko Ri baieit.
- Pynhun - Ym lei lei wat sngewsih yn leh kumno tangba i pa pa te i lah iashem ban iakhlad khaduh ha hospital.
- Thei - Balei Don phim phone lem ia nga?
- Don - Thei to keif noh shwa ngan sa iathuh pat.
- Pyn - Kaei ka daw kaba pyniakhlad ia i mei mei bad i papa mei? sngewbha seh pynshai.
- Tip - I Mei jong phi bad i Pa jong phi ki dang iadei shipara te khun. I pa jong i Don i la phet na nga bad i leit shong pat ha i mei ieit jong phi, I da iehnoh pat ia i Ri i mei jong phi phi dang ha kpoh. I Ri khlem tip ei ei ba ki dei shi para te i Don & i Ri ki la ia ieit haduh ban da pun ia phi da kaba ia phet na iing, te i mei ieit i la kem pang bad i khal noh, I mei jong phi pat haba i tip ba sang ban iashong lang i phet noh khlem pyntip ei ei haduh mynta shano ba i don. Te mynta ngi la ioh khun. Ia keif leit peit noh ia la ka iing sha Malki.

- Pynhun - Kane ka iing. Mano ba peit?
- Don - Ngi sumar ma ngi bad ngi shu ai wai. Ia ka baiwai iing ruh ngi shu thep beit sha Bank.
- Pynhun - To mynta ngan sa pyrkhat ban shna noh da ka iing ban ri bad sumar ia ki khunswet. Tangba ia i Papa te ngan ialam noh sha Calcutta ban shong noh ryngkat bad nga.
- Don - Phi ioh i em ia kaei ba nga khmihlynti nga la shem bad nga la jop. Katto nga la suk ka jingim Haba nga la ioh kheit ia u soh uba nga la bet.
- Pynhun - Te ngan khot i Pa ne i Mama, Mei?
- Tip - Pynhun - Ri ia i kum u Kpa bad kum u Kfi khot ruh ia i katba phi mon ym lei lei.
- Pynhun - Ine i dei i papa jong nga. Naduh mynta ka iing jong nga kan phyrnai ba nga don papa wat la i mei mei in don shuh. Ki khun jong nga arngut ruh kin kmen ba ki la ioh paieit.
- Tip - I pyrsa pat khun?
- Pynhun - I pyrsa jong phi lei te mei i la shu phone shi phone ba ngan leit ialam noh ia i pa pa sha thie. Mynta nga sngewkmen palat ba da ka jingleitnoh jong i mei marwei i la ai pat ia nga katne ki kmie, ki khun bad ki para ba nga da shngaiñ palat. Sngewbha sa iaiwan baroh sha Calcutta ba baroh kin ithuh ia kiba ha iing jong nga.
- Don - Pleng dei une u soh uba thiang tam ha ka pyrthei uba nga la thung bad sumar bha wat hapdeng ka umsaw ba shyrkhei jong ka JINGIEIT BANYLLA. Phi kynmaw thei ba phi ong ban hap kit ma phi ia nga ynda nga la tymmen bad kaei ka jubab ba nga la ai ia phi?
- Thei - Don phi dei shisha u briew uba nylla bad ba la bet ia u soh uba thiang bad baroh ki jingangnud jong phi ki la urlong. Kumba la im i mei kumta ma ngi shipara ruh ngin suk ngin phyrnai. Baroh ka burom bad jingieit ka leit sha i mei iba la ialam bad btin lynti ia ngi ha ka jingim ba tipbriew tipblei mo mei ka Kdup bad doh ia la i kmie.

- Tip - Khun baieit eh jong nga baroh lai ngut, mynta nga pynpaw ha phi ba nga la hun ban ioh i ia ka jingiaieit, jingpyndem bad ka jingiasnohkti lang jongphi baroh iwei ia iwei pat bad ia nga kum ka kmie, mynta phi la iaroi iapar ha ka spah mynsiem bad ka doh, to da ia bat bad pynpur thied ha baroh kine ki khun ieit khun thiang pateng la pateng. Don phi ruh phi la ioh ban kheit ia u soh bathiang jong ka jingim, da kaba phi la bat bad ieng skhem ha la ka kular bad i Ri i para jong phi. Khie leit suk bad imsuk ryngkat bad i Pynhun ngan kyrkhu ia phi baroh. Kumjuh ruh ia i Pynhun.
- Pynhun - Mei khublei shibun eh ia ki jingkyrkhu jong phi, ngan rah ngan kit ia ka jingieit bad jingkyrkhu jong phi kat shaba nga leit, ngan da hikai ruh ia ki pateng jong nga baroh.
- Don - Mei baieit dei ma phi bad tang ma phi haka pyrthei iba nga ju iohsngew ia ka jingiam jingud man la ka miet haba phi duwai na ka bynta jong ngi baroh bad wat ia i pa pa, hagdeng ka jingdum jong ka miet shi junom nga kitram ia phi bad ngan ialeh shitom ban leh ia ka mon U Blei.
- Bih bih - Ngam nang ban ong ei ei ha kum kane ka por. Hynrei baroh kiei kiei dei ma phi ko mei baieit kaba pynlong ia nga kumne. U Blei Un da ri ia phi ba phin koit phin khiah bad im slem ha ka jingsuk.
- Tip - Khun baieit mynta nga phla da shisha dei i mei bad i papa kiba pynlong ia nga ka kmie kaba stad. Dei ka jngstad jong ki baroh arngut kaba saindur ia ka jingim jong nga. Ka burom baroh ka leit sha i mei bad i papa kiba iaid ryngkat bad u Blei Uba ai ia ki ka jingstad ba kin long kum kito ki Thei Sotti bastad. to long barabor kiba iai pynkhreh bad to da ialam ryngkat ia ki khun ha kaba pynkhreh lypa, khnang ba ngin lah ban ot ia u soh bathiang ba ngi la bet.
- Thei - Don baieit nga ruh kumba ong maphi, nga kitram ia ki jingleh jong i mei baroh shi jngim. Nga ngeit ruh ba ma ngi hi baroh shipara te mei ngin ym lah ban long da kumwei

pat ne ban iaid lait na ka lynti ba phi la ialam ia ngi. Phi ruh Pynhun to da pynhun ia i pa jong phi ha kajuha ka por i dei ruh i ma ma jong phi, iba la aiti lut la ka jingim ban iai ap ia phi haduh ba u Blei U la pyiniakynduh; wat ju klet ne phai lyndet na ngi la ha ka sngwbha ne sngewsih bad da wan kai shane ryngkat ki khun bad i pyrsa bad ai ruh ba ka jingiadei kan da bteng pateng la pateng.

Pynhun - To thei ngan pdiang bad kit ia ki jingsneng bad jingieit jongphi ngansa sam ruh ha ki pateng jong nga. Te mynta ngin ialeit noh shwa ba la dei ka por, ale papa- To sa nang ia shongsuk bad nangiakhlaif bha baroh. Sa da iawan khnang khnang shathie mo thei, Bih bad khamtam eh ia i mei mo mei.

Don - Mei baieit - U kdup u doh bad u iam artad u da ong Mei baieit, baroh kito ki mawjynthut phi la weng lut bad kim shym la lah ban pynmynsaw ia nga, ngan iai mane ia phi ha la ka jingim ba man ka sngi. to da shongsuk bad wat ju pang ne shitom, ngan sa wan shaw ia phi.” Ngin ia mili noh ho baroh. Thei - to ngan sa ong pat. Shongsuk ho. Bih bih bad baroh phi ruh sa da iathoh shithi lem ho.

HA CALCUTTA

Kpa u Paila- Hei Pynhun, Uncle kumno ka journey jongphi, phi ia poi suk em?

Ki khun - Wa i mei bad i papa phi lah ia wan, ani ka jingkyndah ba phim ia don bad ngi da sngewblaw palat. Tang shu dum ka sngi lei te ngi kynmaw beit.

Pynhun - Ngi leit suk bad ngi wan suk, ngi ruh ngi ia kynmaw ia phi baroh. Kumta keif ngi sa shu phone shi phone jan man la ka sngi.

Don - Nga lei te pyrsa bad khun ngam sngewjuh shuh te ban shong sha Shillong ba nga ieit eh bad kynmaw eh tang ia phi shane. Ap ho ngin sa ialeit kai lang baroh khoit sha Shillong. Ngin tang shu poi te kin iakmen baroh khoit.

Khun nyngkong-U Paila Syiem- Papa haba ngim ithuh ia ki bad ki ruh kim ithuh ia ngi te kumno kin shu kmen?

Don - Oh! haba ngan pynithuh bad kata ka snam kan kren te ap seh phin da ia poi sa peit.

Ka Pansngiat Ksiar- Pa pa nga kwah leit kai noh sha Shillong ialam noh seh papa.

Pynhun - Ngin sa ialeit keiñ, to, ap ynda phi la dep exam; ngin sa ialeit mo kpa I Paila.

Kpa Paila- Hooiid keiñ ngin ialeit, ngin iasah kai shibnai.

Pansngiat - Bah bah sngewbang em ba ngin ialeit kai sha Shillong tang shu kut ka exam.

Paila - Kata ka mut ha u bnai April keiñ Pan

Pansngiat- Hooiid keiñ ha u bnai April. Ngan thoh noh da ka shith sha i mei rad ban iathuh ba ngin poi Shillong ha u bnai April. Mei sngewbha ai ka address ba ngan thoh shithi sha Shillong.

Pynhun - Shu phone keiñ ynnai da thoh shithi shim une u number phone.

Pansngiat- Oh! good- Hallo- Pansngiat from calcutta.

Tip - Hallo Pan-Phi khlain khun? I bah bah i khlaiñ

Pan - Hooiid meirad ngi ia khlaiñ baroh bad ngin sa iawan sha Shillong ha u bnai April.

Tip - Shisha, shisha? to kata te nga da kmen eh sa ia wan, bad i Dady baroh mo. I papa i leh aiu mynta, i thiah ne?

Pan - Em i don shakper bad i dang thung jhur, ngan buh noh mo meirad ba khot i mei.

Tip - To ieit, sa da phone teng teng ia i meirad mo. Bye.

HADIEN AR BNAI HA SHILLONG

Don - Mei peit shane ki khun jongphi.

Tip - Oh! Darling Pynhun kine ki khun jong phi,?

Pyn - Here is your meirad bad mei here is your Paila bad Pansngiat.

- Tip - (I iam bhu bad ka doh artad ia ki ia da kdup da piam)
Khun baieit eh jong nga ani ko Ri phi ai ia i Don bad ngi
da kine ki mawkordor mo. Khublei mo Ri.
- Pan - Meirad you are so pretty, I love you.
- Paila - Meirad I love you and all these Mei san, our grandpa
told us about your kindness and goodness so we have
loved you all the time that we're heard about you.
- Tip - Yes dear, my love and longing for you is long time back.
Do you love your grandpa. Where is your papa?
- Pyn - Oh! here he comes mei mei
- Kpa Paila - My darling mei mei you are really so sweet, and we
are so happy to have our beloved mei mei at this great
distance and after a long span of time. Happy long life
mei mei
- Tip - Ale rung shapoh- Kane ka kamra jong phi arngut. Ki
khun pat ia i Paila kane bad i Pan pat in thiah lang bad
nga.
- Thei - Wow phi lah da ia poi. Phi lah ia poi slem? Ine i Pynhun
te thik i da khlong tylli ia i Don naduh ka dur, ka sur
haduh ki rukom leh. I am your meisan dear Pynhun and
for my loving kids call me mei ieit. O.K refresh yourself
and have a little rest. Don para baieit kumba phi la dep
ioh i lypa ka la urlong, kane dei ka bainong jong ka jingieit
hok jong phi ia i Ri.
- Don - "Wat sheptieng ha khmih nga don ryngkat bad phi ha la
ka sngi. Pan te ngan ai, wad ruh phin shem tied to yn sa
plie", U Blei jong nga u long uba hok uba shisha bad um
ju kular kai kum u briew. Ngan iai ieit, phla bad shaniah
tang ha U marwei.
- Thei - Phi lah dep pynbeit kato ka Pension ba bakla.
- Don - Hooiid keiñ nga la ai nominee ha i Pansngiat. Ia i Paila pat
nga la dep plie da ka LICI.
- Thei - Ka kdup phi la leh kaba dei eh ko para syiem jongnga.
Are i Pyrsa - Hallo dear welcome and be happy.
- Don - La shisngi ngin ialeit kai sha ki jaka sha Sohra ngin ialeit
lang baroh, da ka bus mo thei.

HA MALKI HADIEN SHI SNEM

Ka iing khunswet ka la ieng jwaifi bad la jer kyr teng ia ka
“Don ka Ri ba Pynhun.” la leit Register wut wut ia ka bad ka Sorkar
bad la plie ruh ia ka da u C.M ne myntri rangbah U Bah Rangdondor.
Kane ka la long ka jaka ri khuswet kaba bha tam bad kaba la lah
ruh ban sei ia ki riewkhrav na ka jinglong khunswet.

(DECEMBER) NOHPRAH HA CALCUTTA

- Tip - Sngewpynggad mo Don ba dei ka por tlang, saba ka iing
i Pynhun ka pajih na Sor, nga te nga sngewjuh.
- Don - Mei ia leit kai noh sha ka Hotel ba shna i Pynhun. Phin da
iohi te mei phin ong hai hai.
- Tip - Oh! ianoh ia ba dang pyngngad ka bneng. Thei ia ngin ia
leit lang ban leit peit kai ia kata ka hotel ba thaw i Pynhun.
- Thei - Shaei ka don ia ngin ialeit peit shwa kata.
- Don - Kane keifi mei- peit ka design seh kaba lah da i hun bad
i skhem hi triang.
- Tip - Wow! kane te Don ka kam ba da kren briew shisha
- Thei - Peit peit kane ka waiting room lei te la i shisha kum ka
khlaw ba shongkai pyngngad ha ka por shit.
- Don - Lah ia hun em katto? ne ngin kiew sa sha tnum.
- Tip - Lah biang phi, ka jingtrei te kaba da i hun hi jrut. Phim i
wat kato ka iing khunswet ha Shillong ruh. ' Ia noh sha
iing phi nga lah thait.
- Don - To kata ale.
- Pynhun - Phi ia wan shaei mei?
- Tip - (I kynrup bad doh da kaba kmen) Ngi ia wan peit ia kato ka
hotel ba shna ma phi keifi khun wow! nga da i hun hi jrut.
- Pyn - Dei ka jingkyrkhu jong phi keifi mei ba nga lah ban leh.
- Pyrsa - Pa pa kane ka tiket plane
- Don - Oh lah ioh pyrsa? to pyini Oh! lah dei leit la shi sngi du.
Balei phi ia kyrkieh mei.
- Thei - Ngi don la ki khun em Don? Bha ba ngin leit noh, lah
thait phi bashit eh.
- Tip - Katta ruh ngi lah sah ar bnai em.

- Don - Ani sngew bynnud te ba phin ialeit noh; to ia sah shuwa seh ngan leit cancel noh ka ticket.
- Tip - Em phi khun ngam sah shuh, tip katta ka kper ka phrah lah kylla sañium lut. Saba lah shit palat te mynta. To seh ngin sa wan biang ha u December.
- Don - To kata. Tangba nga...
- Thei - Tangba nga aiu pat de, ma ngi ki kmie te ieit, ngim dei te ban jah slem na iing.
- Tip - Nga te Don saba nga lah noh ka rta, tip ngan dang lah ma ban wan biang shane.
- Don - Ani! hana dang bhabriew kynjriang katne i ong ba i la noh ka met im lah wan shuh keiñ noh phi mei- (u doh bad syrpai ieit ia ka ngap)

MYNMIET KATBA DANG IASHONGKAI

- Tip - Pynhun, Pysa bad ma phi ki khun-Wat ju ialeh beifñ mo ia i Don, khamtam haba i pang i shitom. Nga te nga da kyrpad eh ba wat haba phi dang ia tip ia ithuh dangshen. Hynrei i Don te i ieit bad i iai ap da kaba iaiwad ia phi baroh da kaba ngeit skhem ba in sa iashem bad phi shisien ka sngi bad im shym wad briew shuh da iwei namar ba i la ieit palat ia i Ri bad ia phi i ju kob ruh ba in sa ia kynduh bad shong bad phi ynda i la tymmen.
- Pynhun - Mei nga lei nga da kmen bad ieit eh ia i te dei i pa pa iba khamkor ban ia ka jingim jong nga. Da lei lei ruh ngan ym leh beifñ ia i.
- Pysa - Mei- I Pa pa i dei u khlur ba pynthaba ia ka iing jong ngi kumta na ka bynta i pa pa wat khuslai ngin sumar bad ri ia i haduh bakut, wat khuslai na ka bynta jong i.
- Don - Mei phi wat khuslai, kine ki khun ki pysa jong nga ki pynlong ia nga u Syiem ha ka iing, ngam ju trei eiei shaphang ka bam bad ki jingdonkam jong nga ruh ki da tip hi nadong shadong. Nga suk bad ki.
- Tip - Ia thiah noh lah miet.
- Don - Thei phi lah thep ki tiar ki tar baroh, lah dei ka por khreh noh. Mei phi lah dep sum te khreh noh ho.

- Tip - Nga lah dep
- Thei - Ianoh ka plane kan mih 2 P.M ioh slem.
- Don - Ale khun ngin ia leit on ia i mei sha Aerodrome.
- Pyn - Sngew kynjah ka iing jlang kumba shong hapoh khlaw. Haba don i mei pat sngew syaid sngewrhem haba rung ha iing da sngew riewspah.
- Pyrsa - Te mo pa pa, i mei i dei ka Lukhimai te mo. Ngam sngewkwah te ba in leit balei phi? Nga da sngewtmang palat.
- Don - (U jaw ummat) kum i mei jong nga te ym don kmie shuh phi. Katno i shah lehbeifi ha i pa bad ha ka jinglong rangli i trei shitom bad pynlong brieve ia ngi baroh lai ngut. I long ruh iba stad bha, ban da ym dei na ka bynta i pa te tip i la poi sha kano ka kyrdan ym tip shuh. Naduh ba phet i pa te i mei i shu ri beit bad trei beit la ka kam im treh brieve shuh wat la bun kiba wan pan ia i.
- Kpa Paila-Te mynta pat i suk em. Wat ma nga ruh nga la kem jingieit bad ngam lah khlem da burom ia i naduh ka sngi ba nga ithuh nyngkong ia i.
- (Phone) - Hallo! Oh i mei phi lah ia poi suk to kata. I thei ne, phi ia
- U Don - poi kloi du. Kine ngi dang ia kren sha phang jong phi. I Pynhun te.
- Pynhun - Mei, ani phi ia poi kloi mo donbok, nga te nga sngewkynjah phi mei, sa wan biang mo, ki khun te ki lah ia thiah phi mei. To... hooiid thiah suk mo. I pyrse ine, shim i kren i mei.
- Pyn - Mei nga tmang palat phi, ka iing ruh ka la thylli hi wang wang-hooiid keifi to kata ngin sa phone lashai mynstep mo mei. Thiah suk. Nga te Pyn nga da ieit palat ia i mei khamtam haba nga pyrkhat haduh katno ba i la shah shitom ha ba dang don i kthaw bad hadien ba i la phet ruh i da leh shitom ban pynnang pynstad ia la ki khun da ka bor kynthai, kam long kaba suk ia i ban sei ia ki doctor bad ki Engineer. Peit katno i i phuhmat, jemnud bad kit khia haduh mynta ia la ki jong ki khun.
- Pynhun - Hooiid keifi phi kpa, ia ngin ia thiah noh phi nga la sngew shoh samthiah te, ia noh. Baroh arngut ki la leit thiah noh.

- Hynrei hamar ka por shiteng miet i Pynhun i la phohsniew ia i kmie la jong i kong Ri bad kynsan kynsan i la pyrta).
- Pynhun - “Mei-Mei phi wan sha ei ani wow nga la ioh kmie biang”.
- Kmie - Pynhun phi la leh bha ia i papa jong phi te nga da sngewhun eh shim kane.
- Pynhun - Kaei mei?Khublei shibun mo mei
(Katba i dang peit ia ita i jingai, i kmie i la jah noh, i Pynhun ruh i la kyndit bad peit ia ka kti ba i bat ia ita i jingai jong i kmie hynrei ka mynsiem jong i pat ka hun jai)
- Kpa Paila- Balei phi phohsniew ne Pynhun nga la kyndit bad pyrkhat la jia ei ei, hynrei nga ioh i ba phi phuh samrkhie bad iohthiah noh, te nga khlem kysiew shuh ia phi, phi phohsniew aiu ieit iathuh lem seh).
- Pynhun - I mei te ani! I mei i ong ba i kmen ba nga ri bad leh bha ia i papa te i ai aiu re aiu ia nga. Nga la pdiang da ka kti kamon bad katba nga dang dem ban peit ia ita i jingai, i mei i la jah noh. Te kumta nga la kyndit noh na kaba phohsniew bad haba nga plied ia kane ka kti pat nga shem tang ka kti suda. Tangba nga da sngewtngen jai te kpa.
- K pa Paila- Bha keiñ ba wan ai jingai ki bymdon shuh ju ong ki tymmen. Phi donbok te ieit tip i mei i wan ai aiu ia phi. U kdup u doh ieit ia la ka tnga da ka jingkmien.
- Naration - Nadien kane wow! ka jingbha kamai baroh arngut kumta ki la ioh ban thied ruh ia kawei ka plot ban thaw iing kane ka la pynkmien ia u Don ba u Tip ba dei ka jingyrkhu bad jingai sngewbha jong i Ri. Kumta u la kwah ban thaw da ka iing da ka pisa la jong bad u la pynpaw ia kane.
- Don Pyrsa, Pynhun ngin iatei noh wut wut da ka iing mo ba lah wan ai jaka i mei jong phi.
- Pynhun - Ha! ha! ha! i papa lei te, ap shwa keifi ynda kynshew pisa biang.
- Kpa Paila- Ka bha keiñ kthaw ban ia shna noh tangba kumba ong i Pynhun ap ynda lang pisa shwa.

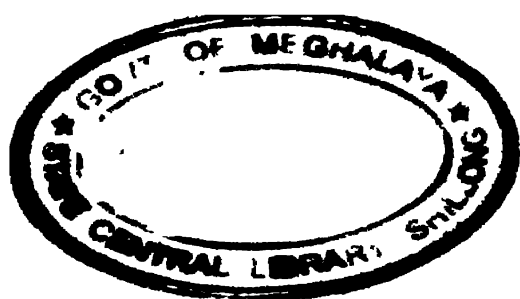
- Don - Shi phi te haba don i papa phin khuslai lei. 50 lak tam ym lah dap phi ban ia sdang noh thied jaka i mei shna iing i pa pa.
- Pyrsa - Hooiid kaba dei eh phi lah don 50/- lak te tharai la long ban sdang. Pyn sa plan noh phi kata.
- Pynhun - Donbok ba don i papa ba riewspah. Ka kdup ka doh ia i Don bad ka jaw ummat. Papa baieit ngam ju sngewkynjah ne kyrduh haba don ma phi. Lashai hi ngim ialeit thew noh mo.
- Don - Nga la buh khnang te khun na ka bynta jong phi.
- Nara - Ki la sdang ban thaw ia ka iing bad ka jaka ieng kali lem bad i jaka phlang ban shong bad ialeh kai kaba heh bad i tynnad bha.
- Don - Kumba nga pan nga la ioh bad ia kaei kaba nga bet bad ri hok ia ka jingieit jong i Ri; i ba stad da shisha ba i la phet jngai bak na nga ban ri ia phi Pynhun, Ngam lah da lei lei ruh ban klet ia i Ri ba nga ieit eh bad iai ap khmih lynti ban iashem bad i. Te kumta ruh U Blei U la pyniakynduh khatduh ha AIMS ha kaba i la aiti ruh ia phi i khun baieit thepmynsiem ba nga la kop ha i Thei ba ngan sa pynkut ia la ka jingim ryngkat bad phi i khun ba nga la buh bad la ri pynheh da i mei jong phi. Dei tang ma phi.

Suk uta u briew uba khलाई ka jingngeit ha U Trai Uba bat skhem ruh tang kawei ka jingieit ba janai u ba mut ban ong, "Tang ma phi ko RI".

Printed at MELBOR PRINTING PRESS, Sq. and Complex, Room No. 89